

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ІМ. В.Г. КОРОЛЕНКА

**ЛІТЕРАТУРА
ПРО ЧЕРНІГІВСЬКУ ОБЛАСТЬ
за 2007 рік**

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Чернігів 2009

У щорічнику “Література про Чернігівську область за 2007 рік” вміщено бібліографічний опис книг і статей з різноманітних за змістом періодичних видань. Матеріал систематизований за розділами, які в комплексі відображають основні питання краєзнавства. Література згрупована згідно рекомендаціям Державної історичної бібліотеки України.

Бібліографічний опис супроводжується короткими анотаціями. Довідковий апарат складається з алфавітного покажчика авторів і назв статей, іменного та географічного покажчиків.

Щорічник “Література про Чернігівську область за 2007 рік” може бути корисним викладачам і студентам вузів, журналістам і літераторам, бібліотечним і музейним працівникам, всім, хто вивчає історію рідного краю.

Опис літератури здійснено відповідно існуючим державним стандартам.

Складачі: Гонза Н.Ф., Каганова І.Я., Солонікова В.І., Студьонова Л.В.

Відп. за випуск: Грищенко П.В.

Комп’ютерний набір: Студьонова Л.В.

Комп’ютерне макетування: Олійник Л.М., Даценко В.М.

Ризограф ОУНБ ім. В.Г. Короленка

Тираж 75 прим.

ОБЛАСТЬ В ЦІЛОМУ

1. ПРО ВІДЗНАЧЕННЯ державними нагородами України працівників підприємств, установ та організацій з нагоди Дня незалежності України: Указ Президента України [В.А.Ющенко] №715 від 20.08.2007 р. //Уряд. кур'єр. – 2007. – 31 серп. – С.14.

Серед відзначених К.І.Колесник, О.Б.Коваленко, С.Г.Бельман та ін. представники Чернігів. обл.

2. ПРО ВІДЗНАЧЕННЯ урядовими нагородами України працівників підприємств, установ та організацій Чернігівської області: Указ Президента України [В.А.Ющенко] від 11 жовт. 2007 р. //Десн. правда. – 2007. – 18 жовт. – С.1.

Серед відзначених О.П.Карета, В.Ф.Ступак, М.В.Збарацький та ін.

3. БАРАНОВСЬКА О., Барановський М., Смаль І. Аграрно – індустріальний регіон: соціально – економічне становище на Чернігівщині //Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2007. – №14 – 16 (квіт.). – С.30.

4. БАРАНОВСЬКИЙ М., Смаль І. Чернігівщина: Історико – геогр. огляд //Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2007. – №14 – 16 (квіт.). – С.3 – 5.

5. БІЛОУС Н. Завтра починається сьогодні: Стратегія соціал. – економ. розвитку обл. до 2015 р. //Десн. правда. – 2007. – 25 січ. – С.2.

6. ВОВКАНИЧ С., Цапок С. Територіальний поділ України: чинники інноваційного розвитку та євроінтеграції //Вісн. НАН України. – 2007. – №3. – С.3 – 13.

Йдеться про адмін. устрій та к-сть населення України і Чернігів. обл. упродовж ХХ ст.

7. ГОРЛАЧ Л. Щоб сіялось і родило: Одинадцятий річний збір Чернігів. земляцтва [у Києві] //Слово Просвіти. – 2007. – 25 – 31 січ. – С.6.

8. ГРОМАДСЬКА експертиза реалізації державної політики європейської та євроатлантичної інтеграції у Чернігівській області: (Матеріали проекту) /Поліс. фонд міжнар. та регіон. дослідж.; Уклад. : Г.А.Максак та ін. – Чернігів, 2007. – 83 с.: іл.

9. ЕКСПЕРТНИЙ висновок щодо виконання у 2005 році в Чернігівській області Плану дій Україна – ЄС //Чернігів. монітор. – 2007. – №4 (спецвип.). – С.18 – 19.

10. ЕКСПЕРТНИЙ висновок щодо виконання у 2006 році в Чернігівській області Плану дій Україна – ЄС //Чернігів. монітор. – 2007. – №4 (спецвип.). – С.20 – 25.

11. ЕКСПЕРТНИЙ висновок щодо виконання у 2005 році в Чернігівській області Цільового Плану Україна – НАТО //Чернігів. монітор. – 2007. – №4 (спецвип.). – С.25.

12. ЕКСПЕРТНИЙ висновок щодо виконання у 2006 році в Чернігівській області Цільового Плану Україна – НАТО //Чернігів. монітор. – 2007. – №4 (спецвип.). – С.26 – 27.

13. ЗАПРОШУЄ земля Чернігівська: Каталог – довідн. – Чернігів, 2007. – 92 с. – (Укр., рос., англ. мовами).

14. МИЦИК Ю. Записки подорожуючого краєзнавця: (Подорожні нотатки літа 2006 року) //Ніжинська старовина. – 2007. – Вип. 3(6). – С.173 – 176.

Враження від перебування групи письменників і журналістів з Дніпропетровської обл. на Чернігівщині: Козелець, Чернігів, Ніжин, Сосниця, Прилуки.

15. НАШІ пріоритети: [Соціал. – економ. розвиток Чернігівщини] //Роботодавець. – 2007. – №10. – С.6 – 7.

16. ПРО ПІДСУМКИ перевірки області [групою фахівців згідно із розпорядженням Секретаріату Президента України] /Прес – служба ОДА //Десн. правда. – 2007. – 3 лип.

17. У ДЗЕРКАЛІ “Деснянки” – Чернігівщина – 2006: [Добірка фотоматеріалів] /М.Тищенко, О.Дульцев, В.Кошмал //Десн. правда. – 2007. – 5 січ. – С.2.

18. ЧЕРНІГІВСЬКА область //Україна: Повна енцикл. – Харків, 2007. – С.196 – 200.

Найменш урбанізована область в країні. Істор. пам'ятки Чернігова. Ніжин: історія, достопам'ятності.

19. ЧЕРНІГІВСЬКІЙ області – 75 //Уряд. кур'єр.– 2007. – 14 жовт. – С.2.

20. ЧЕРНІГІВСЬКІЙ області – 75: Люди, події, явища: [Добірка матеріалів] //Десн. правда. – 2007. – 13 жовт. – (Спецвип.).

21. ЧИЖОВА О. Багатонаціональна Чернігівщина [з числа мігрантів] //Чернігів. відом. – 2007. – 12 груд. – С.18.

ДЕМОГРАФІЯ

22. ВІКТОРОВА Е. Чернігівщина на карті України: [Складна демогр. ситуація] //Десн. правда. – 2007. – 30 черв. – С.4.

23. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЙ коллапс //Чернигов. семейная газ. – 2007. – 22 марта. – С. 4.

24. СКЛЯР В. Зміни чисельності російськомовних українців з України: (За матеріалами переписів населення 1989 – 2001 рр.) //Нар. творчість та етнографія. – 2007. – №3 – 4. – С.14 – 28.

В т.ч. і на Чернігівщині.

25. СМАЛЬ В., Смаль І., Афоніна О. Люди та людність //Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2007. – №14 – 16 (квіт.). – С.18 – 25.

Демографічна ситуація, статеві – вікова структура Чернігівщини.

26. ХОЧА народжуваність і зростає //Десн. правда. – 2007. – 28 серп.

27. ЧЕРНІГІВСЬКІ «рекорди»: помирає найбільше, народжується – найменше: [Стат. дані] //Десн. правда. – 2007. – 20 січ.

ВИДАТНІ ДІЯЧІ ОБЛАСТІ. ЗНАТНІ УРОДЖЕНЦІ ОБЛАСТІ

28. ФІЛОНЕНКО Ю. Людсьми прославлена земля //Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2007. – №14 – 16 (квіт.). – С.28 – 29.

29. ШАРОВ І.Ф., Толстоухов А.В. Художники України: 100 видатних імен. – К.: АртЕк, 2007. – 479 с.: іл.

С.32 – 35, 50 – 54, 155 – 158, 226 – 230, 244 – 261, 341 – 347, 372 – 376, 444 – 448: Нариси про відомих укр. худож., народженням, життям та діяльністю пов'язаних з Чернігівщиною.

* * *

30. КОВАЛЕНКО Л. Служитель істини: [Нарис про В.Ф.Бойка (30.09.1937) – екс-голову Верх. Суду України, Надзвичайного і Повноважного посла України, д – ра юрид. наук, проф., директора Ін – ту права ім. князя Володимира Великого МАУП, уродженця с. Кропивне Ніжин. р-ну] //Десн. правда. – 2007. – 13 жовт. – С.2.

31. ПАНЧЕНКО В. Євангеліє від Миколи Ге [27.02.1831 – 13.06.1894: Родовід худож., його життя і творчість на Чернігівщині] //Київ. – 2007. – №2. – С.181 – 190.

32. ТАРАСОВ Ю. Продовжуючи славні традиції: [Про нар. арт. О.О.Гомона (4.04.1938), балетмейстера, уродженця с. Макарівка Бобровиц. р-ну] //Музика. – 2007. – №1. – С.28 – 29.

33. КУЛИК Л. Семен Юхимович Десницький [40-і рр. 18 ст. – 15.06.1789] //Ніжинська старовина. – 2007. – Вип. 3(6). – С.121 – 123.

Проф. права Москов. ун-ту, творець цілісної системи рос. права. Народ. у Ніжині.

34. САМОЙЛЕНКО Г. Вадим Доброліж [7.12.1913 – 3.19.1973] – художник з Ніжина //Ніжинська старовина. – 2007. – Вип. 3(6). – С.130 – 135.

Жив і помер у Канаді.

35. ЗАЄЦЬ Борис Михайлович [(10.06.1932 – 5.01.2007): Нар. арт. України, ген. директор. Нац. цирку, уродженець с. Поділ Срібнян. р-ну] //Уряд. кур'єр. – 2007. – 12 січ. – С.4.

36. ТЕРНИСТИМ шляхом до істини: До 120-річчя від дня народження І.П.Кавалерідзе (26.04.1887 – 1978) //Календар знаменних і пам'ятних дат. – К., 2007. – №2. – С.53 – 59.

Дитинство укр. скульптора, драматурга і кінорежисера пройшло у с. Сильченкове Талалаїв. р-ну.

37. КИРИКОВА А. Наш земляк із Гонолулу [у США С.Я.Клименко (1949) – д-р богослов'я, філософії і рос. літ., уродженець с. Старосілля Городнян. р-ну] //Десн. правда. – 2007. – 31 трав. – С.7.

38. ТИЩУК Є. Чернігівський богатир, або Як український козак Терентій Корінь [27.10.1883 – 1929] став «переможцем лева» //Нар. армія. – 2007. – 6 верес. – С.6.

Видатний борець, уродженець с. Блестова Менського р-ну. З успіхом виступив 1907 р. на арені цирку у США.

39. МОРОЗОВА А. До 100-річчя С.П.Корольова [12.01.1907 – 1966] //Сіверян. літопис. – 2007. – №1. – С.124 – 131.

У розвідці представлені родовідні розписи Москаленків та Фурсів з Ніжина, до яких належить видатний конструктор ХХ ст.

40. ВІТАЛІЙ Кошляк [26.02.1950]. Творення світу [укр. худож., уродженця с-ща Ладан Прилуц. р-ну] /Підгот. Б.Гуменюк //Віче. – 2007. – №13. – С.78 – 79.

41. МОРОЗОВА А. Нові документи про родину Лисянських //Ніжинська старовина. – 2007. – Вип. 3(6). – С.163 – 168.

З цієї родини вийшов відомий мореплавець Ю.Лисянський.

42. ЯНОВСЬКИЙ О. Вічний опозиціонер: [Нарис про Л.Г.Лук'яненка (24.08.1927) – відомого укр. політика, Героя України, уродженця с. Хрипівка Городнян. р-ну] //Гарт. – 2007. – 24 серп. – С.12.

43. СТЕЖЕРИНСЬКИЙ А. Чернігівське ім'я [Ю.Б.Мезенцева (1929 – 1965)] на карті Місяця //Чернігів. відом. – 2007. – 11 квіт. – С.17.

Маловідомі стор. життя засекреченого рад. фахівця у галузі космічної техніки.

44. ГОНОР О. У владі кольору: [Про укр. худож. О.О.Мурашка, дит. та юнацькі роки якого пройшли у Борзні та Чернігові] //Товариш. – 2007. – 27 черв. – 2 лип. – С.9.

45. НАРОЧНИЦКАЯ Н. Историк своего Отечества //Лит. газ. – 2007. – №6 (февр.). – С.13.

До 100-річчя від дня народження О.Л.Нарочницького (16.02.1907 – 1989) – відомого рад. історика, акад., уродженця Чернігова.

46. М.Ф.ПАВЛУСЕНКО [1934 – 2007] //Новини Городнянщини. – 2007. – 8 верес.

Пам'яті соліста опери Молдови, засл. арт. цієї країни, уродженця хут. Павлусенкового кол. Тупичів. р-ну (тепер Городнян. р-ну).

47. ГОРЕНКО Л. 32 роки біля керма капели [провів М.Ф.Полторацький (1729 – 1795) – видатний укр. оперний співак, хоровий диригент, педагог, культ. – громад. діяч, уродженець Сосниці] //Укр. культура. – 2007. – №8. – С.34 – 35.

48. ШЕНДЕРОВСЬКИЙ В. Видатний бібліограф другої половини ХІХ століття [С.І.Пономарьов 3.08.1828 – 12.11.1913] //Пам'ять століть. – 2007. – №4 – 5. – С.141 – 143.

Уродженець Конотопа Чернігів. губ. (тепер Сум. обл.), випускник Ніжин. гімназії. Авт. краєзн. кн. та бібліографії.

49. ПОРЕЦЬКИЙ Платон Сергійович (3.10.1846 – 9.08.1907) /Щорс. центр. б-ка ім. 40-річчя Перемоги. – Щорс, 2007. – 1 розг. арк.: іл.

Рос. вчений – математик. З 1889 р. жив і працював у с.Жовідь Щорського р-ну, де і похований.

50. ОНИЩЕНКО Н. Чарівник флейти [А.Ф.Проценко – заслужений артист УРСР, педагог, уродженець Ніжина] //Слово Просвіти. – 2007. – 28 черв. – 3 лип. – С.14.

51. КУБЛИЦКИЙ А. «Ученый, гражданин, патриот...». – Новозыбков, 2007. – 24 с.

Историко – краєзн. нарис про П.А.Расторгуєва (27.06.1881 – 21.03.1959) – д-ра філол. наук, уродженця м. Стародуба Чернігів. губ. (нині Брянська обл. Росії).

52. ШАРВАРОК О. Голос Віталія Розстального чаруватиме, заворожуватиме і... лікуватиме //Україна. – 2007. – №1. – С.68 – 70.

Нар. арт. України В.Розстальний (27.12.1936) – провідний актор Київ. акад. театру ім. І.Франка. Народився у с. Рейментарівка Корюків. р-ну.

53. СТУДЬОНОВА Л. Слуга Феміди: [Нарис про Р.А.Руденка (30.07.1907 – 1981) – Ген. прокурора СРСР, уродженця Лісових Хуторів Носів. р-ну] //Гарт. – 2007. – 4 трав. – С.7.

54. ШЕНДЕРОВСЬКИЙ В. Основоположник вітчизняної епідеміології [Д.Самойлович, уродженець с. Іванівка Чернігів. р-ну. XVIII ст.] //Пам'ять століть. – 2007. – №4 – 5. – С.237 – 240.

55. ЛЕОНТОВИЧ О. Довга дорога Надії Сомко [1916 – ?]: Єдиної художниці – баталіста в Україні і світі //Київ. – 2007. – №5. – С.181 – 182.

Уродженка Конотопа на Чернігівщині. До війни мешкала у Харкові. Емігрувала у 1944 р. Померла у США.

56. 70-РІЧЧЯ академіка НАН України В.В.Стрелка [(1937) – видатного вченого у галузі фізико – хімії, уродженця Любеча] //Вісн. НАН України. – 2007. – №9. – С.60 – 62.

57. БЕВЗ Т.А. Олександр Стронін та його роль у становленні політичної науки в Україні //Укр. істор. журн. – 2007. – №5. – С.96 – 109.

О.І.Стронін (20.02.1826 – січ. 1889) – педагог, історик, політолог, громад. діяч, уродженець Курської обл. Дитинство пройшло у маєтку с.Ряшки Прилуц. пов. Закінчив Прилуц. повітове уч – ще.

58. 70-РІЧЧЯ члена – кореспондента НАН України Л.П.Хорошуна [(1937) – видатного вченого у галузі механіки, уродженця Любеча] //Вісн. НАН України. – 2007. – №4. – С.60 – 62.

59. 80-РІЧЧЯ члена – кореспондента НАН України Д.Ф.Чернеги [(1927) – видатного вченого у галузі металургії, народженого у с. Миколаївка на Чернігівщині] //Вісн. НАН України. – 2007. – №10. – С.78 – 79.

ПАМ'ЯТКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ

60. АДРУГ А.К. Будинок полкової канцелярії в Чернігові. – Чернігів: ЦНТЕІ, 2007. – 30 с.

61. АНТОНЕНКО П. Позаростали стежки туризму...//Слово Просвіти. – 2007 – 12 – 18 лип. – С.12.

Незадовільний стан пам'яток історії та культури Придесення.

62. БЕРЕЗКИНА Е. Имя твое неизвестно... //Чернигов. семейная газ. – 2007. - 3 мая. – С.4.

Стан пам'ятників часів Великої Вітчизн. війни на Чернігівщині.

63. ДО ЮВІЛЕЮ літописного Чернігова випущено пам'ятну монету //Чернігів. відом. – 2007. – 26 верес. – С.2.

64. ПАЛАЦ Розумовського [в Батурині] – тепер держвласність [згідно рішення уряду України] //Гарт. – 2007. – 30 листоп. – С.3.

65. РИЖЕНКО А. Пам'ятник Шевченку – художнику [відкрито у Прилуках роботи місцевого скульптора С.Кантура] //Укр. культура. – 2007. – №10. – С.33.

66. РОБИЛИ у Москві, встановили у Щорсі [пам'ятник розстріляним у цьому місті 1941 – 1943 рр. за гроші знімальної групи фільму «Важкий пісок»] //Гарт. – 2007. – 13 лип. – С.2.

67. САПОН В. ... І відкрито пам'ятник «Козацька пісня» [у Седневі у день традиційного мистецького свята] //Десн. правда. – 2007. – 18 верес.

68. ТРАВКІНА О.І. Мазепина брама. Царські срібні ворота іконостасу колишнього кафедрального Борисоглібського собору м. Чернігова. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 34, [1]с.: іл.

ІСТОРІЯ. АРХЕОЛОГІЯ. ЕТНОГРАФІЯ

ІСТОРІЯ

69. БАТУРИНСЬКІ читання 2007: Зб. наук. пр. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 204 с.

70. ВИЩА школа: проблеми, пошуки, тенденції: Матеріали наук. – метод. семінару. Вип. 9 /Відп. ред. В.М.Половець. – Чернігів, 2007. – 164 с. – (ЧДПУ ім. Т.Г.Шевченка).

До кн. вміщено метод. дослідження, наук. розвідки з історії України і Чернігівщини.

71. ІСТОРІЯ адміністративно – територіального устрою Чернігово – Сіверщини: Матеріали наук. – практич. конф. (Чернігів, 4 жовт. 2007 р.) /За ред. С.А.Леп'явка, В.М.Бойка. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 180 с.

До книги вміщено статті, присвячені основним етапам формування адміністративно – територіального устрою від князівства, воєводства, полків, губернії до радянської доби та періоду відновлення незалежності України.

72. КУЛЬБИЦЬКИЙ О. Що в серце вкарбоване: (Нариси, ст., образки, гуморески) [про Чернігів і чернігівців]. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 160 с.

73. ЛІТЕРАТУРА та культура Полісся /Відп. ред. і упоряд. Г.Самойленко. – Ніжин, 2007. – (НДУ ім. М.В.Гоголя).

Вип. 34. Проблеми історії, філології та культури в сучасних дослідженнях. – 259 с.

Вип. 35. Філологія, історія та культура Полісся на перетині думок. – 311 с.

Вип. 36. Історія та культура Полісся у загальноукраїнському контексті. – 327 с.

Вип. 37. Філологія, історія та культура Полісся на перетині думок. – 294 с.

Вип. 38. Регіональна історія та культура в сучасних дослідженнях. – 291 с.

Вип. 39. Історія та культура Полісся й України в сучасному науковому сприйнятті. – 168 с.

У збірниках вміщено статті історико – культурної тематики, присвячені Чернігівщині.

74. МІСТЕЧКО над Сновом: Зб. ст. і матеріалів /Редкол.: Т.П.Демченко (відп. ред.) та ін. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 340 с.: іл.

До кн. увійшли призабуті і нововиявлені джерела, значна частина яких уперше запроваджується у науковий обіг, з історії минулого та сьогодення Седнева.

75. НАУКОВО – ІСТОРИЧНІ читання, присвячені 140-річчю з дня народження М.С.Грушевського, 22 груд. 2006 р. /Посольство України в Республіці Білорусь та ін.; за заг. ред. О.А.Яновського, В.М.Бойка. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 152 с.

76. НИЖИНСЬКА старовина: Ніжинознавчі студії №3: Наук. історико – культурол. зб. Вип.3(6) /Редкол.: О.Б.Коваленко (гол. ред. ради), О.Г.Астаф'єв, О.Д.Бойко та ін. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 184 с.

Збірка містить низку розвідок і матеріалів з історії та археології Ніжина XVIII – середини ХХ ст.

77. ОСТАПЧУК В. Українська Равенна: Виникнення міста Чернігів //Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2007. – №14 – 16 (квіт.). – С.51 – 53.
78. ОСТАПЧУК В., Філоненко І. Місто Сіверського краю: Нежатин, Унежа, Ніжин... //Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2007. – №14 – 16 (квіт.). – С.54 – 55.
79. ОСТАПЧУК В., Філоненко І. Місто десяти віків: Новгород – Сіверський //Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2007. – №14 – 16 (квіт.). – С.57.
80. ОСТАПЧУК В., Філоненко І. Місто [Прилуки] над Удаєм //Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2007. – №14 – 16 (квіт.). – С.56
81. ПІНЧУК З.М., Жагловський А.І., Федорченко А.А. Ріпки: 400 років з часу першої писемної згадки. – Ріпки, 2007. – 16 с.: іл.
82. ПЛОШКО В.В. Мій родовід: Істор. дослідж. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 240 с.: фото.
Родовід автора пов'язаний з Прилуцьким краєм.
83. РУДЕНОК В.Я. Чернигов: из века в век. – 3-е изд. – Чернигов, 2007. – 48 с.
84. СКАРБНИЦЯ української культури: Зб. наук. праць. /Редкол.: О.Б.Коваленко (гол.), С.Л.Лаєвський та ін. – Чернігів: Вид-во ЦНТЕІ, 2007. – (Упр. культури і туризму Чернігів. ОДА; ЧІМ ім. В.Тарновського. Ін – т укр. археографії та джерелознавства ім. М.С.Грушевського НАН України).
Вип. 8. – 309 с.: іл.
Вип. 9 (Спецвип. №1). – 136 с.: іл.
Вип. 10. – 2007 – 2008. – 203 с.: іл.
- У збірниках представлені статті історико – краєзнавчого змісту, каталоги музейних колекцій, археологічна колекція Чернігів. істор. музею ім. В.В.Тарновського (1896 – 1948 рр.), матеріали з історії музею ім. В.В.Тарновського, біографістики, окремих пам'ятників історії та культури.
85. ТАРАН Л. Любеч і Седнів – перлини Чернігівщини //Укр. культура. – 2007. – №5. – С.44 – 45.
86. УСТИМЕНКО В.Є. Горнись до тебе, земле рідна!: З історії села Жукля [Корюківського р-ну]. – К.: Омега – Л, 2007. – 87 с.: іл.
87. ФІЛОСОФСЬКІ, соціально – психологічні, історичні та моральні проблеми формування українського суспільства: Зб. матеріалів круглого столу (30 берез. 2007 р.) /За ред. В.Ю.Кондовича. – Чернігів: КП «Чернігів. береги», 2007. – 140 с. – (Чернігів. держ. ін-т права, соціал. технологій та праці).
Із змісту: Ходарченко К.О. Культура Чернігівщини в умовах нової соціальної реальності, с.30 – 33. Никоненко Д.М. Академік Михайло Грушевський і Чернігово – Сіверщина: заручені історією, с.74 – 78. Пиріг П.В. Показання населення Чернігівщини під час Визвольної війни українського народу середини XVII століття, с.79 – 85. Тютюнник О.М. Погляди Пантелеймона Куліша на особу і суспільство (40 – 50-ті роки XIX століття), с.135 – 140.
88. ЧЕПУРНИЙ В. Нарікання ліні не виправдають!: Чернігів. «Просвіті» 100 років /Розмову з головою обл. орг. т – ва «Просвіта» вів П.Антоненко //Слово Просвіти. – 2007. – 25 – 31 січ. – С.6.
89. ШКОРОПАД Д.О., Савон О.А. Прилуччина: Енцикл. довідн. /За ред. Г.Гайдая. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 560 с.

АРХЕОЛОГІЯ

90. АНТОНЕНКО П. Батурич: археологічні сенсації і фініш реставрації //Слово Просвіти. – 2007. – №34 (серп.). – С.11.
91. ГНЬП Г. Клад – 2. Золото и брильянты, где вы? //Весть. – 2007. – 29 нояб. – С. 13.
Про 12 скарбів, знайдених у різні часи на території Чернігова. Коментар В.Коваленка – канд. істор. наук, доц. ЧДПУ ім. Т.Г.Шевченка.

92. КАЗАКОВ А. У Чернігові знайдено рештки доісторичної людини: [За археол. розкопками по вул. Войкова] //Гарт. – 2007. – 9 берез. – С.3.

93. КОВАЛЕНКО В., Мезенцев В. Відкриття собору Живонавальної Трійці у Батурині: До 300 – ліття трагічної загибелі Батурина //Укр. слово. – 2007. – 13 берез. – С.6 – 7.

94. КОЗЮБА В.К. Світлої пам'яті Валентини Олексіївни Петрашенко [14.12.1950 – 14.12.2006] //Археологія. – 2007. – №1. – С.115 – 117.

Відомий укр. археолог. Народилася у Чемері Козелец. р-ну.

95. ЛИТОВЧЕНКО В. Священні дуби... та свині древніх слов'ян: [На прикладі стародавньої Чернігівщини за даними археологів] //Гарт. – 2007. – 5 січ. – С.13.

96. МЕЗЕНЦЕВ В. Археологічні дослідження Батурина: Хроніка //Укр. культура. – 2007. – №3. – С.11.

97. НОГІН Є. Нові пам'ятки доби неоліту в пониззі р. Сейм //Сіверян. літопис. – 2007. – №4. – С.10 – 14.

98. ПАВЛЕНКО С. Чернігів був удвічі більший за Київ!: Такого висновку дійшли археологи, які щойно завершили розкопки Чернігів. фортеці X ст. в центрі міста //Голос України. – 2007. – 11 січ. – С.5.

ЕТНОГРАФІЯ

99. ДЗЮБА С. Циганський барон: [Життя ромської громади Чернігів. обл.] //Місто. – 2007. – 18 січ. – С.16.

100. КОСТЕНКО Л. Весільна комора у контексті обрядів господарської магії //Нар. творчість та етнографія. – 2007. – №3 – 4. – С.29 – 36.

В т. ч. і на прикладі Чернігівщини давніх часів.

101. СКРИПНИК Г. Наукова спадщина О.О.Русова у контексті актуальних проблем української етнології: До 160-річчя від дня народження //Нар. творчість та етнографія. – 2007. – №2. – С.9 – 13.

102. СТУДЬОНОВА Л. «Ой піду я до млина...»: [Вітряки Чернігівщини: історія і сьогодення] //Гарт. – 2007. – 27 лип. – С.8.

ГЕРАЛЬДИКА

103. ІСТОРІЯ українського козацтва: Нариси: У 2-х т. /Редкол.: В.А.Смолій (відп. ред.), О.А.Бачинська, А.О.Гурбик та ін. Т.2. – К.: ВД "КМА", 2007. – 724 с.: іл.

С.209 – 214: Міська геральдика Новгорода – Сіверського, Батурина, Остра, Козельця, Мени, Чернігова, Ніжина, Прилук, Стародуба, Мглина.

104. ЛІСНИЧЕНКО О. Герб і прапор міста Корюківки //Знак. – 2007. – №41 (квіт.). – С.7.

105. СИТИЙ І. Герб Седнева //Знак. – 2007. – № 41 (квіт.). – С.6.

106. СИТИЙ І. Печатки Львівської та Чернігівської "Просвіт" //Знак. – 2007. – №42. – С.3.

ІХ – XVII ст.

107. ДОБРИЦЯ О.П. Князі чернігівські /Передм. В.Коваленка; ред. В.Сапон; худож. С.Зотова. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 79 с.: іл.

108. КАЙДАШ – ЛАКШИНА С. Летописица Марья из Ростова Великого //Юность. – 2007. – №8. – С. 51 – 61.

Родина князя Михайла Чернігівського. Династичні шлюби членів родини. Чернігівщина у період монголо – татарської навали. Літопис княгині Мар'ї – дочки князя Михайла Чернігівського.

109. КНЯЗІ України /Авт. – упоряд. Ф.Левітас; худож. О.Кононученко. – 2-е вид., удоскон. та доп. – К.: Казка, 2007. – 61 с.: іл.

Йдеться і про чернігівських князів.

110. ЛЕП'ЯВКО С. Чернігів у середині XIII – середині XVII ст. //Сіверян. літопис. – 2007. – №1. – С.40 – 54.

111. ПАВЛЕНКО С. Козак Мамай – нащадок Чингісхана? //Гарт. – 2007. – 21 груд. – С.12.

Мамай як помітний діяч Золотої Орди. Половці – мамайівці із Сіверщини та їх внесок у становлення укр. козацтва.

112. ПАВЛЕНКО С. Родовід гетьмана Мазепи //Сіверян. літопис. – 2007. – №5. – С.57 – 70.

113. ПИРИГ П. Становище народних мас і визвольна боротьба на Чернігівщині в першій половині XVII століття //Сіверян. літопис. – 2007. – №5. – С.124 – 127.

114. ПОЛОВЕЦЬ В.М. Половці /Ред. А.Г.Морозов. – Чернігів: Просвіта, 2007. – 136 с.: іл.

115. СБИТНЕВ Ю.Н. Великий князь: Роман [о князе Игорі, Чернигов. и Киев.]. – М.: Академия, 2007. – 374 с. – (Русский узел).

116. СВЕРБИГУЗ В. Музи гетьманські: Батурин. правителі [XVII ст.] покровительствовали поетам, іконописцям, будівничим //Україна молода. – 2007. – 14 листоп. – С.9.

117. СИТИЙ І. Сіверський слід походження роду Мазеп //Сіверян. літопис. – 2007. – №5. – С.44 – 52.

118. УКРАЇНСЬКІ князівни /Авт. – упоряд. Ф.Левітас; худож. О.Кононученко. – К.: Казка, 2007. – 63 с.: іл. – (Легенди і перекази).

Із змісту: Марія та Феодулія Чернігівські, с.56 – 63.

XVII – XVIII ст.

119. ДОБА гетьмана Івана Мазепи в документах /Упоряд. С.Павленко; відп. ред. І.Ситий. – К.: Видавн. дім «КМА», 2007. – 1142 с.

У док. відображені люди, події, факти, що мали місце на Чернігівщині за І.Мазепи.

120. ЄВСТРАТОВ В. Розбудова та соціально – економічний розвиток Чернігова у XVIII ст. //Сіверян. літопис. – 2007. – №4. – С.24 – 28.

121. ІСТОРІЯ українського козацтва: Нариси: У 2-х т. /Редкол.: В.А.Смолій (відп. ред.), О.А.Бачинська, А.О.Гурбик та ін. Т.2. – К.: Видавн. дім «КМА», 2007. – 724 с.: іл.

У томі розглянуто феномен укр. козацтва і на прикладі Чернігівщини, де діяли відомі козацькі лідери брати Лизогуби, Д.Многогрішний, П.Полуботок, М.Небаба та ін.

122. КИРКЕВИЧ В.Г., Віроцький В.Д. Гетьманська столиця Батурин. – К.: Техніка, 2007. –192 с.

123. КРИВОШЕЯ І. Володіння бунчукового товариша Андрія Васильовича Борковського та його нащадків у XVIII ст. //Сіверян. літопис. – 2007. – №6. – С.106 – 115.

124. МИЦИК Ю. Віршована хроніка (1682 р.) про похід на Чернігівщину короля Яна – Казимира у 1663 – 1664 рр. //Сіверян. літопис. – 2007. – №6. – С.85 – 105.

125. ПАВЛЕНКО С.О. Загибель Батурина 2 листопада 1708 р. – К.: «КМА»: Укр. Видавн. Спілка, 2007. – 267 с.

126. ПИРИГ П. Соціально – економічна політика Івана Мазепи //Сіверян. літопис. – 2007. – №6. – С.14 – 23.

127. ПИРИГ П.В. Боршномельний промисел на Чернігівщині в другій половині XVII століття //Проблеми розвитку підприємництва і бізнесу в сучасних умовах: Зб. матеріалів наук. – практи. семінару (7 трав. 2007 р.). – Чернігів, 2007. – С.36 – 45.

128. ПОКЛАД Н. Над Сеймом Батурином: Чи залишиться він у пам'яті нащадків гетьманською столицею Івана Мазепи? //Київ. – 2007. – №6. – С.179 – 187; №7 – 8. – С.181 – 189.

129. ПРОКОП'ЮК О. «Учреждение о конной почте в Малой России...»: (До історії функціонування Київської духовної консисторії у XVIII ст.) //Київ. старовина. – 2007. – №4. – С.127 – 139.

Як на практиці консисторія користувалася послугами пошти. Публ. док. мовою оригіналу про поштову службу в Ніжин., Чернігів., Прилуц., Стародуб., Київ. полках (Глухів, Чернігів, Ніжин, Козелець, Носівка, Борзна, Батурин та ін.).

130. СОКУЛЬСЬКИЙ А. Індоарійські паралелі українського козацтва //Історія України. – 2007. – №41. – С.5 – 10.

Індоарійські та козацькі імена, які побутували в Україні, в т. ч., у перших козацьких реєстрах Ніжин., Чернігів., Прилуц. полків.

XIX – XX ст.

131. БЛОКІНЬ С. Чернігівсько – петербурзький історичний гурток (1908 – 1917) //Хроніка – 2000. – К., 2007. – Вип. 59. – С.116 – 124.

132. ВЕНГЛІНСЬКА Д. Качанівка часів Григорія Тарновського //Пенсійний кур'єр. – 2007. – 14 верес. – С.12.

133. ВОРОБЕЙ Р.Б. Благодійні та громадські організації у системі місцевих органів державного управління другої половини XIX – початку XX століть: [На прикладі Чернігів. губ.] //Сіверян. літопис. – 2007. – №1. – С.116 – 119.

134. ДЕМЧЕНКО Т. Небезпека провалу підлоги, або Грудневі [1905 р.] баталії у Чернігівській міській думі //Сіверян. літопис. – 2007. – №1. – С.60 – 65.

135. ДО ІСТОРІЇ видання «Малоросійського гербовника»: (Листи В.К.Лукомського до В.Л.Модзалевського) /Публ. В.Шульги //Хроніка – 2000. – К., 2007. – Вип. 59. – С.152 – 171.

«Гербовник» містить опис та малюнки гербів дворян Чернігів. губ.

136. ДОНІК О.М. Промислове підприємництво дворянства України в XIX ст.: Урядова політика, особливості розвитку, галузеві напрямки //Укр. істор. журн. – 2007. – №5. – С.18 – 41.

С.27, 29, 30, 34: Дворянські підприємства у Чернігів. губ.

137. ЖІНОЧИЙ бунт – масова волинка у селах Рогізка та Кучинівка [Щорс. р-ну]: Істор. довідка /Уклад.: І.О.Стасенко, І.В.Артеменко. – Щорс, 2007. – 20 с. – (Щорс. центр. б-ка ім. 40-річчя Перемоги).

138. ЗБОРОВСЬКИЙ А. З історії Чернігівської «Просвіти» //Слово Просвіти. – 2007. – 18 – 24 жовт. – С.9.

139. КАЮН В. Життєвий рівень непривілейованих станів Полтавщини і Чернігівщини у роки столипінської аграрної реформи //Сіверян. літопис. – 2007. – №1. – С.86 – 91.

140. КУЛЬОВА В. Чернігівці були першими серед освоювачів Далекого Сходу //Уряд. кур'єр. – 2007. – 29 берез. – С.6.

141. КУЛИК В. Ніжинське земство, 1910 р. //Сіверян. літопис. – 2007. – №1. – С.101 – 106.

142. ЛАЗАРЕВСЬКИЙ Г. Київська старовина. – К.: МАУП, 2007. – 624 с.

Авт. кн. походить з відомого роду Лазаревських. Ним відтворені маловідомі стор. з життя Чернігова другої пол. XIX ст., участь чернігівців у виданні журн. «Київ. старина».

143. ЛЕУС В. Подвиг, не підвладний часові: Докум. повість: У 2-х ч. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 346 с.

До 20-річчя Чернігів. обл. орг. ветеранів України.

144. МАЩЕНКО А. Колонія Нові Мизиричі та її роль у соціально – економічному розвитку України (перша половина XIX ст.) //Сіверян. літопис. – 2007. – №6. – С.132 – 137.

Складалась у значній кількості з іноземних робітників. Заснована 1833 р. за 8 верст від м. Клинці Суразького пов. Чернігів. губ. (тепер Брян. обл. Росії).

145. МІТЕРОВ Й. Пам'ять довжиною в 20 років: [До 20-річчя Чернігів. міської орг. Укр. Спідки ветеранів Афганістану] //Чернігів. відом. – 2007. – 16 трав. – С.2.

146. МІТЕРОВ О. Демографічна характеристика сільського населення Чернігівської губернії (друга половина XIX – початок XX століття) //Сіверян. літопис. – 2007. – №6. – С.115 – 127.

147. НЕСТЕРЕНКО Л. Формування бюджетів волостей у Чернігівській губернії I половини XIX ст. //Сіверян. літопис. – 2007. – №3. – С.29 – 37.

148. НІКІТІН Ю. Взаємовідносини міських суспільних управлінь і місцевої адміністрації на прикладі Чернігівської губернії в 70-х роках XIX ст. //Пам'ять століть. – 2007. – №1. – С.79 – 86.

149. ПИРИГ П., Любич О. Промисловість Чернігівщини першої половини XIX ст. //Сіверян. літопис. – 2007. - №1. – С.119-123.

150. ПИРИГ П., Любич О. Чернігівські козаки на початку XIX ст. //Сіверян. літопис. – 2007. – №4. – С.113 – 118.

151. РЕЄНТ О.П. Українсько – білоруські взаємини у XIX – на початку XX ст. //Укр. істор. журн. – 2007. – №1. – С.161 – 169.

С.162 – 164: Білоруси в Чернігів. губ.

152. РУДЕНКО Н. Переселення населення Чернігівської губернії на Кавказ (30-ті роки XIX ст.) //Сіверян. літопис. – 2007. – №6. – С.144 – 147.

153. САВЕНКО А.И. Столиця Северской землі: Из поїздки в Чернигов. – К., 1903. – 33 с. – (Перевид. 2007 р. Чернігів. ДОУНБ ім. В.Г.Короленка).

154. САПОН В. Вулиці старого Чернігова: Історико – краєзнавчі етюди. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 127 с.: іл.

155. ЧЕРНІГІВ Чорнобильський: Книга – пам'яті /Упоряд. Є.Г.Сонник. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 560 с.

156. ШАРА Л. Соціальний склад виборців і гласних Чернігівської думи в руслі реформування законодавства про міське самоврядування (остання третина XIX ст.) //Сіверян. літопис. – 2007. – №4. – С.90 – 98.

157. ШАРА Л. Чернігівське міське самоврядування: соціально – побутова діяльність (остання третина XIX ст.) //Сіверян. літопис. – 2007. – №1. – С.55 – 60.

ПЕРСОНАЛІЇ

158. ОСТРЯНКО А.М. М.М.Бережков (1850 – 1932): Біогр. нарис //Ніжинська старовина. – 2007. – Вип. 3(6). – С.83 – 94: фото.

Проф. Ніжин. ІНО, історик і краєзнавець.

159. КУРАС Г. «Хочу відчувати себе вільним»: (До 110-ліття від дня народження Василя Дубровського) [19.05.1897 – 22.04.1966] //Сіверян. літопис. – 2007. – №1. – С.136 – 141.

Видатний історик, тюрколог, архівіст, музеєзнавець, громад. – політ. діяч, уродженець Чернігова. Помер у США.

160. ГОРДІСТЬ України: До 190-річчя від дня народження М.І.Костомарова [16.05.1817 – 1885] //Календар знаменних і пам'ятних дат. – К., 2007. – №2. – С.65 – 72.

З 1875 р. видатний історик, письменник, перекладач жив у с. Дідівці Прилуц. р-ну.

161. МАСТЄРОВА В. «Бо це моя рідна земля»: [М.І.Костомаров і поруйнована його садиба у Дідівцях] //Десн. правда. – 2007. – 17 лют.

162. ТИМОШЕНКО Т. Федір Лизогуб [1851 – 1928] і земська освіта //Сіверян. літопис. – 2007. – №4. – С.98 – 103.

Відомий громад. і держ. діяч, українофіл, гласний Чернігів. губерн. зібрання, із славного роду Лизогубів.

163. РУТКОВСЬКА О. Етнограф, фольклорист, невтомний мандрівник: До 185-річчя від дня народження О.Марковича [(8.02.1822 – 11.09.1867), який жив, працював і похований у Чернігові] //Культура і життя. – 2007. – 28 лют. – С.7.

164. МОДЗАЛЕВСЬКИЙ В. Щоденник: Фрагменти /Публ. В.Барана; передм. І.Гирича //Хроніка – 2000. – К., 2007. – Вип. 59. – С.125 – 151.

В.Л.Модзалевський (9.04.1882 – 3.08.1920) – визначний архівіст, генеалог, історик, життям, діяльністю і науковими дослідженнями пов'язаний з Черніговом і Чернігівщиною.

165. КУРАС Г. Заручник сталінської епохи: (До 65-річчя з дня смерті Михайла Могилянського) //Літ. Чернігів. – 2007. – №3. – С.104 – 109.

166. ЩЕРБИНА А. Подвижник апостольської праці: (До 200-річчя від дня народження Пилипа Семеновича Морачевського [26.11.1806 – 26.09.1879] //Ніжинська старовина. – 2007. – Вип. 3(6). – С.144 – 154.

Перекладач Євангелія. Уродженець с. Шестовиця Чернігів. р-ну.

167. ЮР'ЄВ Б. Сповідь в'язня Петропавловської фортеці: (Нові док. до біографії С.Д.Носа) //Літ. Чернігів. – 2007. – №2. – С.138 – 143.

168. ПАНЧЕНКО В. Качановский идалго: Из истории жизни В.Тарновского – старшего //День. – 2007. – 2 февр. – С.8.

169. ЛИТВИНОВА Т.Ф. Соціально – економічні погляди й господарські інтереси Ф.Й.Туманського [1757 – 1810] //Укр. істор. журн. – 2007. – №1. – С.70 – 94.

Великий землевласник у Мглинському, Новгород – Сіверському, Чернігів. повітах Чернігів. губ.

170. РАХНО О. Голова Чернігівської губернської земської управи В.М.Хижняков: віхи життя та громадської діяльності //Сіверян. літопис. – 2007. – №5. – С.110 – 115.

171. ЩЕРБАКІВСЬКИЙ В. Мемуари. 1876 – 1922 /Вступ. В.Ульяновського //Пам'ятки України. – 2007. – №4. – С.2 – 292. – (Спецвип.).

В.М.Щербаківський (1876 – 1957) – вчений із світовим іменем, археолог, мистецтвознавець, етнолог, музейний діяч, колекціонер, уродженець Сквирського пов. Київ. губ. з 1922 р. – в еміграції.

С.31 – 32, 34 – 35, 37, 99 – 100: Спогади про навчання у Ніжин. гімназії, перебування у Прилуках 1917 р., відвідини маєтку Бальменів у с. Линовиця Прилуц. р-ну в 1919 р.

1917 – 1920 рр.

172. ПРО ВІДЗНАЧЕННЯ 90-ї річниці подвигу Героїв Крут: Указ Президента України від 25 жовт. 2007 р. //Уряд. кур'єр. – 2007. – 7 листоп. – Дод. Орієнтир: С.10.

173. ДОРОШЕНКО Д. Мої спомини про давнє минуле (1914 – 1920 рр.): В 4-х ч. – К.: Темпора, 2007. – 632 с.

У спогадах відтворені перипетії революції та громадян. війни на Чернігівщині.

174. ЕТКІНА І.І. Земельне питання в Чернігівській губернії (лют. 1917 – берез. 1921 рр.): Автореф. дис. ... канд. істор. наук /ЧДПУ ім. Т.Г.Шевченка. – Чернігів, 2007. – 19 с.

175. КРУТИ: 29 січня 1918 р. /Передм. І.Юхновського; упоряд. О.Бойко. – К.: Вид-во ім. О.Теліги, 2007. – 96 с.

176. КУЗЬМЕНКО С. Розстріляти не можна помилувати, або Кримінальні справи не горять //Гарт. – 2007. – 4 трав. – С.8.

Доля тих, хто належав до банди Галаки з с. Пилипча Ріпкин. р-ну.

177. ПОТІЙ Н., Тарасенко О. Чернігівський архієпископ Василій (Богоявленський) [(1.02.1867 – 1918), закатований більшовиками] //Сіверян. літопис. – 2007. – №4. – С.46 – 55.

1921 – 1941 рр.

178. БІЛОКІНЬ С. Нові студії з історії більшовизму. 1 – VIII /Відп. ред. В.А.Смолій. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2007. – 411 с.

С.157, 175 – 176, 223, 238 – 240, 243 – 255, 261, 268, 274, 326, 371: Док., факти, люди, пов'язані з Чернігівщиною.

179. ВЕСЕЛОВА О. З історії створення і діяльності Асоціації дослідників голодоморів в Україні (АДГУ) /Відп. ред. Л.Лук'яненко. – К., 2007. – 154 с.: іл.

С.18 – 19, 138: Лідія Борисівна Коваленко – Маняк (5.05.1936 – 1993) – перший голова АДГУ. З 1944 до 1953 р. жила і навчалася у Чернігові. Посмертно нагороджена 2005 р. орденом княгині Ольги III ступеня. Фото.

С. 74 – 75: Лук'яненко Л. Г. (24.08.1927) – відомий правозахисник, народний депутат України чотирьох скликань, Герой України, уродженець с. Хрипівка Городнян. р-ну. В 1994, 1996, 1998 – 2007 рр. – голова АДГУ.

С.93, 108, 129, 132, 134: Видання про голодомор на Чернігівщині.

180. ПОЛЕТУН Н. Біля витоків: [Держарх.: виставка – презентація док. і матеріалів, з яких постає іст. створення Чернігів. обл. у 1932 р.] //Десн. правда. – 2007. – 11 жовт. – С.1, 8.

181. РОЗСЕКРЕЧЕНА пам'ять: Голодомор 1932 – 1933 років в Україні в документах ГПУ – НКВД /Редкол.: С.Богунов, В.Бондаренко, В.Даниленко (відп. ред.) та ін.; упоряд.: В.Борисенко, В.Даниленко, С.Кокін та ін. – К.: ВД «Стилос», 2007. – 604 с.: іл.

Збірка містить низку док. по Чернігів. обл. (репресивна політика на селі, боротьба органів держбезпеки з контрреволюцією і терористами на селі, зведення ДПУ про заарештованих., кількість селян, що втекли з обл. тощо).

182. СМІРНОВ В. Соціальна політика в українському селі в період НЕПу //Київ. старовина. – 2007. – №6. – С.89 – 109.

С.90 – 91: Допомога голодуючим Поволжя 1921 – 1922 рр. з боку жителів Ніжина, Борзни, Городнян. р-ну.

С.96: Створення КНС у с. Піски Бобровиц. р-ну. Внесок П.Г.Тичини у справу допомоги селянам цього села.

183. СНІТКО Т. Докопатися до правди//Україна молода. – 2007. – 24 лип. – С.12.

Місце масових розстрілів знайдено у лісі на виїзді з Гомеля, де, за свідченнями людей розстрілювали й жителів Чернігів. обл. у 30-х рр. ХХ ст.

184. ЧЕПУРНИЙ В., Ясенчук О. Наша забута земля: 80 років тому укр. Стародубщину більшовики передали до складу Росії //Слово Просвіти. – 2007. – 1 – 7 лют. – С.13.

До 1926 р. Стародубщина відносилась до Чернігів. губ.

1941 – 1945 рр.

185. ВОНИ штурмували Берлін //Десн. правда. – 2007. – 8 трав.

186. ГАВРИЛОВ В. Соціальне забезпечення сільських жителів у перші повоєнні роки: 1943 – 1953: (За матеріалами обл. Північного Лівобережжя України) //Сіверян. літопис. – 2007. – №4. – С.118 – 129.

На прикладі Чернігів. та ін. обл.

187. ГЕРОЇ визволення України /Авт. – упоряд. П.Л.Машовець. – К.: Україна, 2007. – 107 с.: іл. – (Всеукр. орг. інвалідів війни та ЗС).

С.13, 62, 90, 93: М.П.Кирпонос, С.Г.Руденко, П.П.Авдєєнко, О.Ф.Федоров – учасники визволення Чернігівщини, Герої Рад. Союзу.

188. ДАВИДЕНКО Ю. Національно – культурне життя Чернігівщини в 1941 – 1942 роках //Ніжинська старовина. – 2007. – Вип. 4 – 5 (7 – 8). – С.15 – 18.

189. КНИГА скорботи України: Чернігівська область. 5. Чернігівський район. Щорський район /Редкол.: В.М.Тандура (голова) та ін. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 335 с.: іл.

190. КРИСЬКО Г. Історія міста [Чернігова] у архівних документах [арх. відділу Чернігів. міськради за жовт. 1943 і лип. 1944 рр.] //Чернігів. відом. – 2007. – 19 верес. – С.19.

191. ЛЕВЕНОК І. Роль ідеологічної складової в радянській мемуаристиці в розрізі стосунків О.Ф.Федорова та І.М.Бовкуна [– командирів партизан. з'єднань на Чернігівщині] //Сіверян. літопис. – 2007. – №3. – С.46 – 49.

192. СТУДЬОНОВА Л. Слідами Чернігівського підпілля. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 230 с.: іл.

Рец.: Лисенко О. За лаштунками невідомої війни //Сіверян. літопис. – 2007. – №6. – С.156 – 159.; Половець В.М. Маловідомі сторінки історії //Вища школа: проблеми, пошуки, тенденції: Матеріали наук. – метод. семінару. – Чернігів, 2007. – Вип. 9. – С.153 – 163.

193. ХУДОБЕЦЬ М. «Моя перша нагорода – за Чернігів»: Визволителі [– уродженці Томської обл. Росія] //Десн. правда. – 2007.– 20 верес. – С.1.

194. ШВИДКИЙ В.П. Бродяжництво й жебрацтво як елементи соціального життя в Україні в першій половині 1950-х рр. //Укр. істор. журн. – 2007. – №1. – С.149 – 169. С.155, 162: Чернігів. обл. (с. Красне Батурин. (нині Бахмац.) р-ну).

ПЕРСОНАЛІЇ

195. МИТЬКЕВИЧ О. Кавалер двох орденів [Слави] – скромна трудівниця [Є.П.Бойко з Куликівки] //Поліська правда. – 2007. – 20 жовт. – С.5.

196. МУСІЙ О. Останній свідок: [Нарис про Т.С.Борисову із Щорса, яка пережила холокост у цьому місті, і на прохання якої знімальна група фільму «Важкий пісок» у черв. 2007 р. встановила пам'ятний знак на місці загибелі її мами та ін. щорсівців] //Гарт. – 2007. – 9 листоп. – С.1, 20.

197. НЕ СТАЛО останнього Героя [Рад. Союзу Г.А.Варави (1923 – 2007) з с. Шабалинів Короп. р-ну] //Десн. правда. – 2007. – 8 трав.

198. КУЗНЕЦОВ Т. Судьба Героя. – Чернігов: РИК «Десн. правда», 2007. – 816 с.

Про долю двічі Героя Рад. Союзу О.Г.Молодчого, який жив і помер у Чернігові.

199. САПОН В. «Перемога буде за нами..»: [До 100-річчя від дня народження М.М.Попудренка] //Десн. правда. – 2007. – 11 січ. – С.2.

200. СТУДЬОНОВА Л. Останній бій – останній знімок: [Нарис про М.М.Попудренка] //Гарт. – 2007. – 19 січ. – С.18: фото.

М.М.Попудренко (28.12.1906 – 6.07.1943) – командир Чернігів. обл. партизан. з'єднання.

201. НЕСОСТОЯВШЕЕСЯ убийство: Как выходцы из Украины покушались на Сталина //МК в Украине. – 2007. – №14 (апр.). – С. 45.

Один з них П.І.Шило (1909 – 1952) народ. у с. Бобрик Ніжин. р-ну.

202. РЕДЧЕНКО О. Скажи... і я скажу...: [Командир УПА Р.Шухевич і антирад. виступи на Чернігівщині] //Нар. газ. – 2007. – №40 (жовт.). – С.2.

ПРИРОДА І ПРИРОДНІ РЕСУРСИ ОБЛАСТІ

203. ГОНЧАРОВ Д. Менский зоопарк: день рождения был на праздник похож! //Чернигов. семейная газ. – 2007. – 31 мая. – С. 4.

25 трав. 2007 р. зоопарку виповнилося 30 років.

204. ДОПОВІДЬ про стан навколишнього середовища в Чернігівській області за 2006 рік /Держ. упр. екології та природ. ресурсів в Чернігів. обл. – Чернігів, 2007. – 211 с.: іл.

205. КАРПЕНКО Ю.О., Графін М.В. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Рихлівська дача» [Короп. р-ну]. – Чернігів, 2007. – 55 с.: іл. – (ЧДПУ ім. Т.Г.Шевченка; Мезин. нац. природ. парк).

206. КОВАЛЬЧУК У. Болезни черниговских водоемов //Чернигов. семейная газ. – 2007. – 28 июня. – С.23.

207. ЛОГВИН В. Экологические проблемы Чернигова /Беседовала Е.Березкина //Чернигов. семейная газ. - 2007. – 17 мая. – С.4.

Про це розповів нач. держ. екол. інспекції в Чернігів. обл.

208. НАГАЛЮК С.І. У басейні Десни /Розмову [з нач. Деснян. басейнового упр. водних ресурсів] вів В.Немченко //Десн. правда. – 2007. – 2 черв.

209. ПОЛГОДА плохая погода, полгода – совсем никуда! Или дождь под Новый год: Температурные аномалии на Черниговщине [1932 – 2006] //Чернигов. семейная газ. – 2007. – 4 янв. – С. 3.

210. ПОТАПЧУК Н. Про «велику» воду і «глобальне потепління»: [З історії повеней на Чернігівщині] //Десн. правда. – 2007. – 28 квіт. – С.3.

211. САВОН О.А. Удай тихоплинний: (Минуле і сучасне річки та її притоків): Довідн. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 192 с.

212. СМАЛЬ І., Барановська О., Мирон І. Природа Сіверського краю //Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2007. – №14 – 16 (квіт.). – С.6 – 17.

213. СТЕЖЕРИНСЬКИЙ А. Стрижень отримає друге життя: [Презентація техніко – економ. обґрунтування проекту поліпшення екол. стану річки Стрижень у Чернігові] //Чернігів. відом. – 2007. – 14 лют. – С.2.

214. ТКАЧ М. Цікаві аналогії: [Топоніми р. Десна] //Укр. культура. – 2007. – №9. – С.15.

215. ТРОСТЯНЕЦЬ [Ічнян. р-ну] /Упр. культури і туризму Чернігів. ОДА; Наук. - метод центр розвитку туризму Чернігів. облради. – Чернігів: Домінант, 2007. – 1 розг. арк.: іл. – (Чернігівщина туристична). – Укр., рос., англ.

НАРОДНЕ ГОСПОДАРСТВО. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІКИ

216. ВОЛОЩАК М. Зорієнтована на успіх і соціально спрямована: [Історія і сьогодення споживчої кооперації Чернігівщини] //Десн. правда. – 2007. – 1 листоп. – С.7.

217. ДОВЖИНОЮ в століття: Історія розвитку енергетики Чернігівщини /Козинець М.Я. та ін. – Чернігів, 2007. – 124 с.: іл. – (ВАТ «Чернігівобленерго»).

218. ІНДЕКСИ споживчих цін за 2006 рік: Стат. зб. /Гол. упр. стат. у Чернігів. обл. – Чернігів, 2007. – 102 с.

219. ІННОВАЦІЙНИЙ стрибок [Чернігівщини за підсумками виконання Програми наук. – техн. та інновац. розвитку обл. на 2004 – 2007 рр.] //Десн. правда. – 2007. – 27 груд. – С.3.

220. КИЧКО І.І. Реструктуризація виробничого комплексу Чернігівщини і її значення у вирішенні соціальних проблем регіону //Регіональна економіка. – 2007. – №1. – С.127 – 135.

221. ПАДАЛКА Л.В. Надлишок при дефіциті /Бесіду вела С. Шеремет //Роботодавець. – 2007. – №10. – С.28 – 29.

Тенденції та перспективи розвитку ринку праці на Чернігівщині.

222. СИМОНОВА О. Стан, тенденції та роль владних структур у створенні привабливого клімату регіону: (На прикладі Чернігів. обл.) //Сіверян. літопис. – 2007. – №6. – С.167 – 171.

223. СОЦІАЛЬНО – економічне становище Чернігівської області за січень – листопад 2007 року /Гол. упр. стат. у Чернігів. обл. – Чернігів, 2007. – 140 с.

224. ЧЕРНІГІВЩИНА 2006: Стат. щорічник /Держкомстат України; Гол. упр. стат. у Чернігів. обл.; [За ред. Г.І.Мигачової; Відп. за вип. К.Й.Свистун]. – Чернігів, 2007. – 493 с.: табл.

225. ЧЕРНІГІВЩИНА в цифрах у 2006 році: Стат. довід. /Держкомстат України; Гол. упр. стат. у Чернігів. обл.; [За ред. Г.І.Мигачової; Відп. за вип. К.Й.Свистун]. – Чернігів, 2007. – 173 с.: табл.

ФІНАНСОВА І БАНКІВСЬКА СИСТЕМИ ОБЛАСТІ

226. ВПЛИВ фінансово – кредитної системи на соціально – економічні відносини регіону: 3б. матеріалів міжвуз. круглого столу (16 трав. 2007 р.) /За ред. І.І.Кичка. – Чернігів: КП «Чернігів. береги», 2007. – 76 с.

С.53 – 75: Проблеми розвитку економіки регіону (на прикладі Чернігів. обл.).

227. ВОЛОШКО Д.П. Фінансові легені регіону /Розмову [з нач. упр. Нацбанку України в Чернігів. обл.] вів М.Будлянський //Десн. правда. – 2007. – 19 трав.

228. ДИМИЧ А. Укресімбанк упевнено тримає лідерські позиції [в Чернігові] //Гарт. – 2007. – 30 берез. – С.3.

229. ДОКІЄНКО Є. Полікомбанк працює стабільно //Десн. правда. – 2007. – 2 серп. – С.1, 6.

230. ДУШИНА Т. На Чернігівщині новий формат УАВ банку – «Фінансовий центр УАВ» //Десн. правда. – 2007. – 4 серп. – С.4.

231. СТЕЖЕРИНСЬКИЙ А. До Чернігова приїхав «Укргазбанк»: [Відкриття у місті його відділ.] //Чернігів. відом. – 2007. – 6 черв. – С.3.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

232. АКІМЕНКО О. Промисловий комплекс та його роль у формуванні інвестиційної привабливості Чернігівського регіону //Сіверян. літопис. – 2007. – №4. – С.177 – 183.

233. БЕРЕГОВА Н. Підприємству «Чернігівське «Хімволокно» – півстоліття //Чернігів. відом. – 2007. – 23 трав. – С.6.

234. ЛЕУС В. Солодка «Стріла»: Нарис – хроніка: До 75-річчя ВАТ «Чернігів. кондитер. ф – ка «Стріла». – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 88 с.

235. ЛІСНЯК Ю. День енергетика!: [Динаміка розвитку, основні пріоритети діяльності у 2007 р., актуальні завдання на майбутнє ВАТ ЕК «Чернігівобленерго»] //Десн. правда. – 2007. – 22 груд. – С.8.

236. ПОТАПЧУК Н. На Бога надійся...: [Розвиток м'ясопереробних підприємств Чернігівщини] //Уряд. кур'єр. – 2007. – 21 листоп. – С.7.

237. РЕБЕНОК А Аналіз інвестиційних проєктів підприємств галузі виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів Чернігівської області //Сіверян. літопис. – 2007. – №6. – С.163 – 167.

238. РУДЕНОК В. Патріарх чернігівської промисловості [завод «Жовтневий молот», якому минуло 100 років] //Чернігів. відом. – 2007. – 13 черв. – С.17; 20 черв. – С.17.

239. ЧЕРНИГОВ – город космический: Очерк: К 40-летию ОАО «ЧеЗаРа» /Сост. В.Леус. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 94 с.: ил.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

240. ДАНИЛЕВСЬКИЙ Р.В. Ефективність функціонування цукробурякового підкомплексу Чернігівської області //Економіка АПК. – 2007. – №11. – С.117 – 120.

241. ПАДАЛКА Л. Сільське безробіття: реалії та перспективи //Десн. правда. – 2007. – 24 лют. – С.3.

242. ПАНЧЕНКО Г. Жита катма, бо в країні до того діла нікому нема: [Проблеми АПК обл.] /Розмов вів С.Павленко //Голос України. – 2007. – 24 січ. – С.9.

243. ПОЗНЯК А., Жовнер И., Скрипка А. Созданный народом //Овощеводство. – 2007. – №2. – С. 38 – 43.

Історія виведення та розповсюдження сорту ніжинських огірків.

244. РОДІН В.С. Інвестиційна діяльність на територіях пріоритетного розвитку Чернігівської області //Економіка АПК. – 2007. – №5. – С.131 – 133.

245. ЮШИН С.О., Повна С.В. Проблема узгодженості інноваційно – інвестиційних проектів підприємств агропромислового комплексу із чинною системою державних прогнозів і програм //Економіка АПК. – 2007. – №1. – С.77 – 81.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ. ТУРИЗМ

246. АНДРІЄНКО В. Спортивна еліта Чернігівщини //Десн. правда. – 2007. – 12 трав. – С.10.

247. БАТУРИН – Гетьманська столиця /Упр. культури і туризму Чернігів. ОДА. – Чернігів, 2007. – 1 розг. арк.: іл. – (Чернігівщина туристична).

248. БУТКО М. Відродимо Батури: [Презентація проекту «Гетьманська столиця» у рамках реалізації регіон. програми розвитку туризму] //Роботодавець. – 2007. – №10. – С.4 – 5.

249. ГАЛАТА С. Де ступала нога князя Чернігівського: [Турист. маршрути обл.] //Дем. Україна. – 2007. – 3 січ. – С.5.

250. КОЗЛЯНСЬКИЙ С. Найвизначніші спортивні події Чернігівщини 2006 року //Гарт. – 2007. – 12 січ. – С.21.

251. КОЗЛЯНСЬКИЙ С. Чернігівські кікбоксери – найкращі в Україні! //Гарт. – 2007. – 13 квіт. – С.21.

252. МИРОСЛАВСЬКА Я. Чернігів – фантастичне місто, або Туризм як питання державної ваги: [З прес – конф. міських голів істор. міст, що відбулася у Києві] //Чернігів. відом. – 2007. – 26 груд. – С.2.

253. «ПЕРЛИНА Полісся»: [Таку назву має новий готельно – туристичний комплекс неподалік с. Рудня Сосниц. р-ну] //Дем. Україна. – 2007. – 17 серп. – С. 24.

254. ТЫСЯЧНАЯ Н. «Недалеко» – не значит «неинтересно» //День. – 2007. – 13 июля. – С.6.

Про путівник О.Романенка «10 маршрутів вихідного дня», який знайомить і з туристичними маршрутами Чернігівщини.

255. ЧЕРНІГІВЩИНА на туристичному ярмарку «Експо – тур – 2007» //Чернігів. відом. – 2007. – 16 трав. – С.20.

ПЕРСОНАЛІ

256. ГУСЄВ В. Золоті миттєвості Олександра Батюка [першого на Чернігівщині чемпіона світу (1982) з лижного спорту] //Чернігів. відом. – 2007. – 21 лют. – С.17.

257. ДОЛИНЕЦЬ А. Бистревський – найшвидший у світі //Гарт. – 2007. – 16 листоп. – С.20.

Про 20-річного Д.Бистревського з Чернігова, людину з вадами слуху, який є чемпіоном Європи і двократним чемпіоном світу з плавання.

258. АНДРІЄНКО В. Андрій Дериземля: «Я довго йшов до цієї мети»: Чернігівець став призером чемпіонату світу з біатлону //Десн. правда. – 2007. – 6 лют.

259. «КОРОЛЬ» рендзю живе у Коропі: [Лікар О.Дрозд – найсильніший в Україні гравець у японські шашки рендзю] //Десн. правда. – 2007. – 24 квіт.

260. КОЗЛЯНСЬКИЙ С. Золота Коробочка: [О.Коробка (7.12.1985) – вдруге чемпіонка Європи з важкої атлетики у суперважкій ваговій категорії] //Гарт. – 2007. – 27 квіт. – С.21.

Уродженка Бобровиці.

261. КОЗЛЯНСЬКИЙ С. Йому тис руку сам Шварценеггер: [Нарис про О.Пеканова (21.04.1979) з Чернігова – майстра спорту міжнар. класу з пауерліфтингу, засл. майстра спорту з багатирського багатоборства] //Гарт. – 2007. – 17 серп. – С.21.

262. ДОЛИНЕЦЬ А. Чемпіон тренується на дитячому велосипеді //Гарт. – 2007. – 16 листоп. – С.20.

Прилуц. інтернат, де виховуються діти з легким ступенем розумової відсталості. 14-річний вихованець цього закладу О.Шелест – чемпіон з настільного тенісу на Всесвіт. літніх іграх Спеціальної Олімпіади – 2007 у Шанхаї.

263. БУЗУН С. Підкорюємо спортивні вершини: [Про В.Шумейко з Батурина – чл. збірної України з легкої атлетики, бронзову призерку чемпіонату України з метання спису серед жінок 2007 р., м. Ялта] //Голос Присеймів'я. – 2007. – 17 лют.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я І МЕДИЦИНА

264. ВІКТОРОВА Е. «Від первинної ланки до здорової нації»: [Назва акції, до якої підключилась Чернігівщина на виконання Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо реформування системи охорони здоров'я»] //Десн. правда. – 2007. – 14 лип.

265. ДЕЙКУН М.П. «Лікарів не вистачає, тому що...» /Розмову [з нач. упр. здоров'я ОДА про стан медичної галузі у Чернігів. обл.] вела Е.Муха //Десн. правда. – 2007. – 16 черв.

ДЕРЖАВНА ВЛАДА І УПРАВЛІННЯ

266. ЛОМАКО О. Чернігівщина за рік після виборів: нові тенденції та ефективність роботи місцевих рад //Чернігів громадський. – 2007. – №6 – 7 (7 черв.). – С.2 – 4.

267. ПАВЛЕНКО С. Сімдесят віддалених сіл – під контроль Рад: [Діяльність Асоціації «Ради Чернігівщини»] //Голос України. – 2007. – 4 груд. – С.3.

268. РОМАНОВА Н. «Народовладдя повинно вірою і правдою служити народу»: Місцеве самоврядування: досвід, проблеми, пошук //Десн. правда. – 2007. – 8 груд. – С.2 – 3.

ВИБОРИ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

269. АНДРІЄНКО В. І спільне, і відмінності: Як розподілилися симпатії електорату в районах та містах обл.: виборча арифметика //Десн. правда. – 2007. – 18 жовт. – С.2.

270. ВСПОМНИМ всех поименно-2: I. В списках значатся. II. Они дышат в затылок /Подгот. С. Нарошенко //Весть. – 2007. – 4 окт. – С. 3; 11 окт. – С. 4, 13.

Народні депутати шостого скликання, які так чи інакше пов'язані з Чернігівщиною. Обрані на позачергових виборах до Верх. Ради України 30 верес. 2007 р.

271. ПАВЛЕНКО С. І переможці буває плачуть: [Чернігів. партосередки після позачергових виборів до ВР України] //Голос України. – 2007. – 13 листоп. – С.3.

272. СКЛАД окружних виборчих комісій територіальних виборчих округів з позачергових виборів народних депутатів України 30 верес. 2007 р. Чернігівська область: Дод. 25 до постанови ЦВК від 13 серп. 2007 р. №99 //Уряд. кур'єр. – 2007. – 16 серп. – С.38 – 39; Голос України. – 2007. – 16 серп. – С.27 – 28.

273. ЯК ПРОГОЛОСУВАЛА Україна... і Чернігівщина //Десн. правда. – 2007. – 4 жовт.

ОБЛАСНА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

274. ТЕРЕЩЕНКО О., Клопот С. На порозі нових завдань: Із [7-ї] сесії облради [5-го скликання] //Десн. правда. – 2007. – 5 січ. – С.1 – 3.

Розглянуто Програму економ. та соціал. розвитку Чернігівщини на 2007 р.

275. ПАРХОМЕНКО Л. Двадцять і одне питання: Із [8-ї] сесії облради [5-го скликання] //Десн. правда. – 2007. – 30 січ.

Розглянуто одне із головних питань – «Про Стратегію соціал. – економ. розвитку Чернігів. обл. до 2015 року».

276. КЛОПОТ С. Від дебатів – до рішень: Із [9-ї] сесії облради [5-го скликання] //Десн. правда. – 2007. – 27 берез.

Головне питання – звіт про виконання обл. бюджету за 2006 р. та внесення змін до фінансової конституції Чернігівщини на 2007 р.

277. ЗЛАГОДУ суспільству, добробут у кожному родина – наша спільна мета: Тези звіту голови облради Н.Романової на 10-й сесії облради 5-го скликання //Десн. правда. – 2007. – 23 трав. – С.3.

278. ПАРХОМЕНКО Л. «Розумні ідеї у нас завжди підтримуватимуться»: Із [10-ї] сесії облради [5-го] скликання //Десн. правда. – 2007. – 26 трав.

Заслухано звіт голови облради Н.Романової за рік її роботи.

279. ПАРХОМЕНКО Л. На вістрі проблем: Нотатки [з 13-ї] сесії [облради 5-го скликання] //Десн. правда. – 2007. – 16 жовт.

Про додаткове фінансування, внесення змін до обл. бюджету, епідемію туберкульозу, обласний пологовий будинок та ін.

280. КЛОПОТ С. «Майно громади треба захищати»: [з 15-ї сесії облради 5-го скликання] //Десн. правда. – 2007. – 27 груд. – С.2.

Розглянуто проект Програми економ. і соціал. розвитку Чернігівщини на 2008 рік.

* * *

281. РОМАНОВА Н. Дом Романовых /Интервью вел А.Саква //Москов. комсомолец в Украине. – 2007. – №40 (окт.). – С. 13.

Голова Чернігів. облради про себе і свою діяльність.

282. ДЕНИСЕНКО Л. Спикер Романова из БЮТ и без косы: [Бесіда із гол. облради] //2000. – 2007. – 2 – 8 февр. – С.3.

283. КОВАЛЕНКО С. А шведи зацікавились Шестовицею: [Участь голови облради, конгресмена Ради Європи Н.Романової та депутата облради І.Шкурка у форумі «За майбутнє демократії – 2007», який відбувся у Стокгольмі] //Десн. правда. – 2007. – 3 лип.

284. ПАВЛЕНКО С. Ближче до виборців //Голос України. – 2007. – 2 лют. – С.8.

Про роботу облради.

285. СОЛОМАХА О. Чернігівці – у Раді Європи: [Урочистий прийом делегації Чернігів. обл. на чолі із Н.Романової в приміщенні Постійного представництва України при Раді Європи] //Десн. правда. – 2007. – 26 квіт. – С.1 – 2.

ЧЕРНІГІВСЬКА МІСЬКА РАДА

286. АНДРІЙЧЕНКО В. Чернігівська міська рада V-го скликання: перший рік роботи //Чернігів громадський. – 2007. – №6 – 7 (черв.). – С.5 – 19.

287. ИЗ ЗАЛА сессии Черниговского городского совета /Подгот. Е.Березкина //Чернигов. семейная газ. – 2007. – 4 янв. – С. 2.

Про міськ. бюджет на 2007 р., затверджений депутатами міськради 29 груд. 2006 р.

288. КОМУ мешала Боевая ? //Весть. – 2007. – 10 мая. – С. 4.

Про рішення сесії міськради від 25 квіт. 2007 р., згідно з яким вул. Бойову перейменовано на вул. ім. Героїв Чорнобиля, а провулок Спортивний став вул. ім. Героя Рад. Союзу О.Беспалова.

289. ЛОМАКО О. Сто днів Соколова: двічі в одну річку не ввійдеш?: Аналіз //Чернігів громадський. – 2007. – №4 – 5 (берез.). – С.2 – 6.

290. СОКОЛОВ О.В. Звіт про здійснення державної регуляторної політики Чернігівською міською радою та її виконавчим комітетом у 2006 році //Чернігів. відом. – 2007. – 1 трав. – С.15.

291. СОЛОМАХА С. Позачергові вибори Чернігівського міського голови 26 листопада 2006 року у цифрах і фактах //Сіверян. літопис. – 2007. – №4. – С.34 – 38.

292. СТАТУТ територіальної громади міста Чернігова: Проект. – Чернігів, 2007. – 61 с.

293. СТЕЖЕРИНСЬКИЙ А. Стратегію міста визначено, із тактикою гірше: [З 23-ї сесії міськради, на якій визначено основні напрямки розвитку Чернігова на 2007 – 2015 рр. та на 2008 р.] //Чернігів. відом. – 2007. – 26 груд. – С.4.

294. ЧЕРНІГІВ: в ювілейний рік зі Статутом! /Підгот. Т.Пекур //Чернігів громадський. – 2007. – №4 – 5 (берез.). – С.34 – 36.

295. ЧЕРНІГІВЦІ визначилися зі стратегією розвитку міста на сім років /Відділ зв'язку з громадськістю міської ради //Чернігів. відом. – 2007. – 21 листоп. – С. 2.

Відбулися громадські слухання Стратегічного плану розвитку Чернігова на 2008 – 2015 рр., представленого О.Соколовим.

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЯ

296. ДИМИЧ А. Володимир Хоменко – новий керівник облдержадміністрації //Гарт. – 2007. – 13 лип. – С.3.

297. ЗВІТ Чернігівської обласної державної адміністрації про використання коштів Державного бюджету України на 2006 рік //Десн. правда. – 2007. – 13 квіт.

298. ЛИТОВЧЕНКО В. 91 троянда від губернатора Лаврика: На прощання: [Про звільнення голови ОДА М.Лаврика з посади] //Гарт. – 2007. – 13 лип. – С.3.

299. МУХА В. Від Миколи Лаврика – до Володимира Хоменка перейшла губернаторська булава //Десн. правда. – 2007. – 12 лип. – С.1.

300. ПАРАД губернаторов Черниговщины с марта 1990 по июль 2007 года //Чернигов. семейная газ. – 2007. – 12 июля. – С.2.

301. УДВОХ долати проблеми легше: [Співробітництво між Чернігів. та Луган. ОДА] //Голос України. – 2007. – 7 черв. – С.4.

302. ХОМЕНКО В. «Потенціал області великий»: [З пресс – конф. Чернігів. губернатора] //Десн. правда. – 2007. – 1 листоп. – С.2.

303. ЯНОВСЬКИЙ О. Новий губернатор [В.М.Хоменко, затверджений Указом Президента України від 12 жовт. 2007 р.] //Гарт. – 2007. – 26 жовт. – С.3.

СУСПІЛЬНО – ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ

304. ПРО ВІДЗНАЧЕННЯ на державному рівні 1100-річчя літописного Чернігова: Постанова Верх. Ради України //Голос України. – 2007. – 5 черв. – С.10.

305. АНТОНЕНКО П. Обласна «Просвіта» започаткувала конкурс «Сім чудес Чернігівщини» //Слово Просвіти. – 2007. – 13 – 19 верес. – С.6.

306. АНТОНОВА Л., Клопот С. День Європи на Чернігівщині //Десн. правда. – 2007. – 22 трав.

307. ДЕЛЕГАЦІЯ Чернігова привітала жителів Габрова з Днем міста: [Болгар. Габрово і Чернігів – міста – побратими] //Уряд. кур'єр. – 2007. – 22 трав. – С.3.

308. ДОБРЫНИНА Л. Скромное обаяние жены Президента //Чернигов. семейная газ. – 2007. – 21 июня. – С. 3.

Перебування у Чернігові К.Ющенко з благодійницькою місією.

309. ДУМАТИ серцем, а відчувати розумом /Т – во дружби та співробітництва «Чернігів – Меммінген» //Чернігів. відом. – 2007. – 3 жовт. – С.18.

Повідомлення про смерть фрау Рут Вюрфель – громад. діячки, яка багато співробітничала з громадою м. Чернігова.

310. НАШІЙ області – сімдесят п'ять: 3 урочистого засідання //Десн. правда. – 2007. – 11 жовт. – С.1 – 2.

311. ОНИЩЕНКО Н. Крути – символ непоборності: [Вшанування пам'яті загиблих з нагоди 89 – ї річниці крутянської трагедії] //Десн. правда. – 2007. – 1 лют. – С.1.

312. ПАВЛЕНКО С. Німці грюкали у міськраді по столу: [Відкриття днів нім. міста Меммінгена – побратима Чернігова] //Голос України. – 2007. – 13 квіт. – С.4.

313. ПІД СУЗІР'ЯМ дружби. Сеньківка – 2007 /Упр. культури і туризму Чернігів. ОДА. – Чернігів: Домінант, 2007. – 1 розг. л.: іл. – (Чернігівщина туристична).

Фестиваль молоді Чернігів., Брян. та Гомел. обл. у с. Сеньківка Городнян. р-ну.

314. САПОН В. Віктор Черномирдін: «До вас завжди хочеться приїхати»: [Робочий візит у Чернігів Надзвичайного і Повноважного посла РФ в Україні В.Черномирдіна] //Десн. правда. – 2007. – 24 квіт.

315. УСТЕНКО В. Дружба – Frtundschaft: [Дні нім. міста Меммінгена у Чернігові] //Чернігів. відом. – 2007. – 18 квіт. – С. 3.

316. УСТЕНКО В. Під знаком поріднених міст: [Відео – інтернет – конф. в Чернігів. міськраді, під час якої спілкувались Чернігів, підмосковні Митищі, білорус. місто Жодино, польське Плоцьк та Паневежис (Литва)] //Чернігів. відом. – 2007. – 1 трав. – С.15.

ОХОРОНА ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

317. ЛИТОВЧЕНКО В. На шляху до Європи: [Кримінально – виконавча служба на Чернігівщині та її сучасний стан] //Гарт. – 2007. – 27 квіт. – С.17.

318. ПАВЛЕНКО С. Фонд сприяння правосуддю [відкритий у Чернігові] вирушає на села //Голос України. – 2008. – 13 лют. – С.4.

319. РОГОВИЙ М.О. На сторожі державної безпеки: СБУ виконується 15 років /Інтерв'ю [з нач. упр. СБУ в Чернігів. обл.] взяв В.Михайленко //Десн. правда. – 2007. – 24 берез.

320. РОЗИНКО В. Починаючи з давніх часів: [Достойні правники Чернігівщини] //Десн. правда. – 2007. – 3 лип.

321. САПОН В. «Військова поліція»: і правоохоронці, і «круті» спецназівці: [Військова служба правопорядку (ВСП) ЗС України у Чернігові] //Десн. правда. – 2007. – 19 квіт. – С.2.

322. ЦВЕРА І. Апеляційний суд Чернігівської області – ідеал судочинства України //Нотаріат. Адвокатура. Суд. – 2007. – №5 (трав.). – С.7.

НАУКА І ОСВІТА В ОБЛАСТІ

НАУКА

323. БОРДОНОС Р. Захисники сільського господарства: [Єдиний в Україні Ін – т мікробіології УААН у Чернігові] //Чернігів. відом. – 2007. – 16 трав. – С.3.

324. БУДЛЯНСЬКИЙ М. Наукова тактика і хліборобська практика: [Про діяльність Ін – ту агроном. виробн. с-ще Прогрес Козелец. р-ну] //Десн. правда. – 2007. – 21 квіт.

325. ВОЛОШИНА В. «І чужому навчайтесь, і свого не цурайтесь»: [3 наук. – практ. конф. «Питання функціонування і викладання рос. мови на сучасному етапі», що проходила у Чернігові] //Десн. правда. – 2007. – 23 жовт.

326. КУЦЕНКО П. Українська революція: парадокси державотворення: [Наук. читання у Чернігові на тему «Українська Народна Республіка – 90 років з дня проголошення»] // Десн. правда. – 2007. – 3 листоп. – С.2.

327. САПОН В. В історичному аспекті: [3 наук. – практ. конф. «Історія адмін. – територ. устрою Чернігово – Сіверщини», присвяченої 75-річчю з часу утворення Чернігів. обл.] // Десн. правда. – 2007. – 6 жовт.

ОСВІТА

328. БАЙНЕТОВ Д. Черниговские авиаторы. – 2-е изд., перераб и доп. – Чернигов: РИК «Десн. правда», 2007. – 984 с.: фото.

Історія ЧВВАУЛ.

329. БЕРЕЗКИНА Е. Самые престижные вузы Чернигова // Чернигов. семейная газ. – 2007. – 28 июня. – С. 2.

330. ДОВІДНИК навчальних закладів Чернігівської області 2007 року / Чернігів. обл. центр зайнятості. – Чернігів, 2007. – 150 с.

331. ДЯТЛОВ В.О., Кондратьев І.В., Ячменіхін К.М. Кафедра всесвітньої історії Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка. – Чернігів: Сіверян. думка, 2007. – 139 с.: фото. – (До 90-ліття ЧДПУ ім. Т.Г.Шевченка).

332. ЗАЛІСЬКИЙ А. Тестування стартує 21 квітня [2007 р.]: [Про нові впровадження у сфері освіти в Чернігів. обл.] / Підгот. О.Мусій // Гарт. – 2007. – 13 квіт. – С.6.

333. КУЗНЕЦОВ Т. В небе Чернобыля: (Воспом. офицеров Чернигов. высшего воен. авиац. училища летчиков). – Чернигов: РИК «Десн. правда», 2007. – 240 с.

334. КУПРІЯНЕНКО В. Освіта – найпрестижніша сфера суспільного життя: [Стан освітньої галузі у Чернігові] // Чернігів. відом. – 2007. – 3 жовт. – С.5.

335. САЛАФЕТНИК М. Проблеми та перспективи розвитку професійно-технічної освіти Чернігівщини // Десн. правда. – 2007. – 25 груд. – С.4.

336. САПОН В. Перші лауреати [премії ім. С.Русової серед педагогів Чернігівщини] // Десн. правда. – 2007. – 6 жовт.

337. 100 НАЙКРАЩИХ професійно – технічних навчальних закладів України // Освіта України. – 2007. – 22 серп. – С.1 – 3, 14.

Серед них – три ПТУ з Чернігів. обл. Подано окремі матеріали про ці навч. заклади.

338. ШАРА Л. Чернігівське виборне управління: здобутки в царині освіти (70 – 90-і роки ХІХ ст.) // Сіверян. літопис. – 2007. – №6. – С.23 – 34.

КУЛЬТУРНО – ОСВІТНЯ РОБОТА

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

339. ВРЕМЕН и судеб неразрывна связь: Сотрудничество б – к Брянской (Россия), Гомельской (Беларусь) и Чернигов. (Украина) обл. 1972 – 2007 гг. / Сост.: Л.В.Феофилова, Т.Г.Осадчая; Чернигов. ОУНБ им. В.Г.Короленко. – Чернигов, 2007. – 31 с.

340. КАМІНСЬКА К. Бібліографічна Чернігівщина (2004 – 2005 рр.) // Бібліотечна планета. – 2007. – №3. – С.23 – 25.

341. КУДИНА В. «Модерновая» библиотека [им. В.Г.Короленко в Чернигове] // Объявления + Семь дней. – 2007. – 25 июля. – С. 17.

342. КУШНАРЕНКО Н.М. Бібліотечне красзнавство: Підручник. – К.: Знання, 2007. – 502 с. – (Сер. «Вища шк. ХХІ ст.»).

С.392 – 393, 397, 436, 466 – 467, 472: Чернігів обл. (Чернігів. ДОУНБ ім. В.Г.Короленка, Ніжин. міська б – ка для дітей і юнацтва).

343. НА ЧЕРНОБЫЛЬ журавли летели...: Из опыта работы б – к Брянской (Россия), Гомельской (Беларусь) и Чернигов. (Украина) обл. /Сост.: Л.В.Феофилова и др.; Чернигов. ОУНБ им. В.Г.Короленко. – Чернигов, 2007. – 60 с.: ил.

344. ПАВЛЕНКО С. “Робимо все від нас залежне...” //Голос України. – 2007. – 27 лют. – С.8.

Видавничий ярмарок “Світ книги – 2007 в Чернігові”, в рамках якого у Чернігів. ОУНБ ім. В.Г. Короленка відбулась презентація “Козацька доба у нових книгах ВД “Києво – Могилянська Академія”.

345. ПОПОВНЕННЯ бібліотек //Культура і життя. – 2007. – 31 січ. – С.2.

346. РЕП’ЯХ С. З – під крила мудрого Максима: [Нарис про П.В.Грищенка – директора Чернігів. ОУНБ ім. В.Г.Короленка, засл. працівника культури України з нагоди його 60-річчя] //Десн. правда. – 2007. – 23 жовт.

347. РОЗРАХОВАНИЙ на творчих людей: Літ. спілка “Чернігів” та однойменний журнал відсвяткували 15 – річний ювілей [на засіданні клубу “Красзнавець” в ОУНБ ім. В.Г.Короленка] //Місто. – 2007. – 1 листоп. – С.3.

348. 130 РОКІВ! Книгочтіїв Мекка! //Гарт. – 2007. – 30 берез. – С. 3.

Ювілей Чернігів. ОУНБ ім. В.Г.Короленка.

349. ЧЕРНІГІВСЬКА державна обласна універсальна наукова бібліотека ім. В.Г.Короленка /За ред. П.В.Грищенка. – Чернігів, 2007. – 13 с.: іл.

350. ЧИТАННЯ – справа сімейна: Метод. – бібліогр. матеріали /Чернігів. ОУНБ ім. В.Г.Короленка. – Чернігів, 2007. – 48 с.

МУЗЕЇ. МУЗЕЙНА СПРАВА. АРХІВИ

351. ПРО ДЕЯКІ питання розвитку Національного історико – культурного заповідника «Гетьманська столиця» та селища Батури: Указ Президента України //Уряд. кур’єр. – 2007. – 28 листоп. – Додаток: Орієнтир. – С. 3.

352. БАТУРИНСЬКИЙ державний історико – культурний заповідник «Гетьманська столиця» /Авт. тексту Н.Реброва. – [Б.м.в.], 2007. – [Буклет].

353. ВЕЧОРЕНКО П. Чернігівському Національному архітектурно – історичному заповіднику – 40 //Десн. правда. – 2007. – 23 жовт.

354. ВОРОБЕЙ Р. Джерело історичної і духовної пам’яті /Розмову [з директором Держархіву Чернігів. обл.] вів П.Куценко //Десн. правда. – 2007. – 22 груд. – С.3.

355. КОЛЕКЦІЯ чужих голосів народжується на Чернігівщині: [Про «Музей живих голосів історії», який створюється у Ніжині] //Десн. правда. – 2007. – 25 груд. – С.1.

356. КОТ С. Воєнна музейна драма //Україна. – 2007. – №4 – 5. – С.56 – 59.

У статті розкрито деякі сторінки історії музеїв України періоду Другої світової війни, серед яких Чернігів. обл. істор. музей ім. В.В.Тарновського.

357. КРИСЬКО Г. Архіви на службі територіальної громади: Про Чернігів і чернігівців свідчать арх. док. [арх. відділу Чернігів. міськради] //Чернігів. відом. – 2007. – 19 груд. – С.19.

358. ТРАВКІНА О. Музейні колекції Національного архітектурно – історичного заповідника «Чернігів стародавній» та їх фундатор Андрій Карнабед //Біла хата. – 2007. – 5 жовт. – С.12 – 13.

До 80-річчя з дня народження А.А.Карнабеда.

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

359. ВЛАСЕНКО Н. Кращі книги Чернігівщини //Чернігів. відом. – 2007. – 9 трав. – С.15.

Ними стали твори Мих. Ткача, П.Куценка, С.Дзюби, С.Мащенко, А.Сокол та О.Конечної, видані 2006 р.

360. ДУДКО І., Якубенко Л. Верстаючи роки...: З історії Городнян. район. газ. (трав. 1917 – трав. 2007 р.). – Городня, 2007. – 60 с.
361. КУДИ ЙДЕМО, або Дещо про вчорашній і сьогоднішній день ВАТ «РВК «Деснянська правда» //Десн. правда. – 2007. – 16 серп. – С.2.
362. МИКОЛАЄНКО В. Із «Рідних джерел»: [Про укр. книговидання на Чернігівщині у 2006 р.] //Десн. правда. – 2007. – 1 лют. – С.8.
363. ПЕТРЕНКО Н. Ніжинці відкривають Україну [завдяки ТРК «Ніжинське телебачення»] //Уряд. кур'єр. – 2007. – 1 черв. – С.16.
364. САПОН В. Книжок багато, а чи є що читати?: [Книговидання і книгарні на Чернігівщині] //Десн. правда. – 2007. – 26 трав.

РОЗВИТОК МИСТЕЦТВА В ОБЛАСТІ КУЛЬТУРНО – МИСТЕЦЬКЕ ЖИТТЯ

365. ВАСЮТА О.П. Енергія творення – рідному місту: [Культурно – мистец. життя Чернігова: історія і сьогодення] //Чернігів. відом. – 2007. – 14 берез. – С.11.
366. КУЦЕНКО П. Безмежні овиди душі: [З Всеукр. фестивалю сучасного мистецтва «Територія душі. Чернігів. 2007»] //Десн. правда. – 2007. – 13 груд. – С.10.
367. КУЦЕНКО П. Козацькій славі – довіку жити: [Обл. козацьке свято у Чернігові, яке органічно злилося із культурно – мистец. програмою з нагоди 75-річного ювілею Чернігів. обл.] //Десн. правда. – 2007. – 16 жовт.
368. КУЦЕНКО П. «Поліське коло»: Другий Міжнар. фестиваль нац. культур //Десн. правда. – 2007. – 23 трав. – С.1, 2.
369. КУЦЕНКО П. «Хай буде нами світ оцей добрішим!»: [З третього фестивалю євр. культури] //Десн. правда. – 2007. – 5 квіт. – С.8.
370. ЛИТВИНЕНКО А. Чернігівські інтерв'ю: (Про мовно – культурну самоідентифікацію в молодіжному середовищі зрусифікованого міста) [Чернігова] //Урок української. – 2007. – №7 – 8. – С.8 – 11.
371. ПАВЛЕНКО С. У Качанівці, де колись творив Тарас Шевченко...: [З Всеукр. літ. – мистец. свята «Качанівські музи»] //Голос України. – 2007. – 11 жовт. – С.18.
372. ФІЛОСОФІЯ етнокультури та наукові стратегії збереження національної єдності України: Зб. наук. ст. /За ред. проф. В.А.Личковаха. – Чернігів, 2007. – 124 с. – (Чернігів. ОДА; ЧДПУ ім. Т.Г.Шевченка та ін.).
- Із змісту: Мащенко С.Т. Ідея єдності українського народу у творчості чернігівських мислителів кінця XVII – поч. XVIII століть, с.59 – 65. Чорний О.О. Філософсько – антропологічні та моральні ідеї чернігівських мислителів XVII – XVIII ст. та їх роль у збереженні національної єдності України, с.65 – 72. Чорна Л.С. Філософські ідеї суспільного миру та національної єдності в творчості чернігівських мислителів, с.73 – 80. Малиневська В.М., Грисюк О.М. Сучасний стан та перспективи розвитку культурно-мистецької освіти на Чернігівщині, с.83 – 86. Кирилюк В.М. Шляхи вирішення проблем збереження та розвитку народної хореографії на Чернігівщині, с.89 – 91.
373. ЧИЖОВА О. «Коровель – 2007» – суміш різних культур і епох: [Традиц. фестиваль слов'яно – варязької культури у Шестовиці Чернігів. р-ну] //Чернігів. відом. – 2007. – 25 лип. – С.3.
374. ЯЩЕНКО М. «І зачарує погляд мій...»: [З виставки фотохудожників Чернігівщини] //Десн. правда. – 2007. – 27 берез.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО. ГРАФІКА. СКУЛЬПТУРА

375. 25 РОКІВ «Деснянській палітрі»: Каталог. – Чернігів, 2007. – 32 с.
- Творче об'єднання самодіяльних живописців і майстрів народно – прикладного мистецтва Чернігів. обл.

376. ДО ДНЯ художника: Каталог /Чернігів. обл. орг. Нац. спілки худож. України. – Чернігів, 2007. – 26 с.: іл.

377. ОВДІЄНКО Н. У Чернігові триває фестиваль сучасного мистецтва: [3 вист. робіт укр. та зарубіжних худож.] //Голос України. – 2007. – 11 груд. – С. 5.

378. ЧЕРНІГІВ і чернігівці: Каталог вист. /Упр. культури Чернігів. ОДА; Упр. культури Чернігів. міськради; Чернігів. обл. худож. музей. – Чернігів, 2007. – [24 с.].

ПЕРСОНАЛІЇ

379. ВОЛОДИНА О. «Білі крила» триматимуть білорусько – українські мистецькі відносини»: [Вист. тв. білорус. худож. Г.Ващенко у Чернігів. обл. худож. музеї в рамках прикордон. співробітн. «Єврорегіон «Дніпро»] //Чернігів. відом. – 2007. – 11 квіт. – С. 3.

380. ТЕТЯНА Дедова: Польоти уві сні чи наяву?: [Альбом /Вступ. ст. В.Личковаха; Фото А.Дедова]. – Чернігів, 2007. – 32 с.: іл. – (Галерея сучасного мистецтва «Пласт – Арт»).

381. МУСІЙ О. Де ви, сучасні Розумовські?: [Творчий портр. нар. худож. України В.Ємця з Чернігова, який передав рідному с. Довжик Чернігів. р-ну свої картини для постійнодіючої вист.] //Гарт. – 2007. – 23 берез. – С.20.

382. ШМАТОК З. Однієї матері сини: [Про чл. Нац. спілки худож. України Л.Заборовського з с. Олександрівка Корюків. р-ну] //Десн. правда. – 2007. – 11 груд. – С.4.

383. ЮРІЙ Захожий – Катренко: Живопис: Каталог ювілейної вист. тв. /Відп. за вип. П.В.Грищенко. – Чернігів, 2007. – 10 [1] с.: іл. – (Упр. культури Чернігів. ОДА; Чернігів. ДОУНБ ім. В.Г.Короленка).

384. ОЛЕКСІЙ Какало: Живопис. – К.: ВХ [студію], 2007. – 12 с.: іл. – (Галерея «АРТ Перформенс»).

385. МАКСИМОВА Н. Барвисті мелодії чернігівських художниць [О.Корнієнко та Н.Мартиненко] //Профспілкові вісті. – 2007. – 14 верес. – С.12.

386. САПОН В. Вручено премії і презентовано портрет Коцюбинського [худож. Ф.Кравчука з Чернігова] //Десн. правда. – 2007. – 20 верес. – С.8.

387. АНАТОЛІЄВА Т. Акомодація до вічності: [С.Поляк, худож. з Чернігова, що рано пішов з життя, та його картини з колекції Чернігів. обл. худож. музею] //Молодь України. – 2007. – 28 листоп. – С.5.

388. ЄЛИСЕЄВА М. «Нічне побачення» з Олегом: [З першої персон. вист. чернігів. худож. О.Синельника, що відкрилася у Молодіж. театрі] //Чернігів. відом. – 2007. – 24 січ. – С.17.

389. МАРИНЧИК С. Співець рідного краю: (Василь Швидченко) [худож. і скульптор з Ічні]. – Ніжин: ТОВ «Аспект-Поліграф», 2007. – 28 с.

390. ГРАВЕР, живописец, поет и... отшельник: Иван (Иннокентий) Щирский (ок. 1650 – 1714) //Киев. ведом. – 2007. – 4 окт. – С. 8 – 9.

Народився у Чернігові. Освіту здобув у Чернігів. колегіумі.

МУЗИЧНЕ ЖИТТЯ

391. ОНИЩЕНКО Н. Сіверська весна: [Така назва міжнар. баян – фесту у Ніжині] //Слово Просвіти. – 2007. – №15 (квіт.). – С.15.

392. ОНИЩЕНКО Н. Українська папороть зацвіла у Німеччині: [Про молодіж. хор «Світлич» НДУ ім. М.Гоголя, який став переможцем V міжнар. хорового конкурсу ім. Й.Брамса] //Слово Просвіти. – 2007. – 27 верес. – 3 жовт. – С.15.

393. ЧИЖОВА О. Міжнародна мова – музика: [Міжнар. фестиваль класичної музики «Сіверські музичні вечори» у Чернігові. Бесіда із мол. диригентом із Японії Міцунобу Такая] //Чернігів. відом. – 2007. – 4 квіт. – С.17.

ПЕРСОНАЛІЇ

394. ПЕТРОВ Ю. Не благодаря, а вопреки... //Чернигов. семейная газ. – 2007. – 20 дек. – С. 4.

Нарис про Я.Биха з Чернігова – юного піаніста, який на обл. конкурсі 2007 р. зайняв перше місце, а на міжнар. – третє.

395. ДОЛИНЕЦЬ А. «Якщо тобі за 70 – іди в музичне училище!»: [Нарис про В.Г.Бойка – диригента – хормейстера з Чернігів. муз. уч – ща, відомого фольклориста, удостоєного премії ім. В.Полевика] //Гарт. – 2007. – 28 груд. – С. 5.

396. ДЗЮБА С. Таїна за сімома печатками: Особистість [М.Гончаренко, співачка, композитор, засл. арт. України, викладач Чернігів. муз. уч – ща] //Молодь України. – 2007. – №15 (квіт.). – С.23.

397. ДЗЮБА С. Всім смертям назло: [Про долю чернігівки І.Єременко, відомої авт. та викон. понад 100 власних пісень] //Молодь України. – 2007. – 28 черв. – С.17.

398. ДЗЮБА С. [Композитор] Микола Збарацький, якого ми не знаємо //Молодь України. – 2007. – №2 (січ.). – С. 23.

399. БОРДОНОС Р. Маленька принцеса музичної країни: [П.Латун – учениця 4 кл. Чернігів. муз. шк. ім. С.Вільконського, яка зайняла третє місце на міждерж. конкурсі юних піаністів ім. Т.Ніколаєвої у Брянську] //Чернігів. відом. – 2007. – 10 січ. – С. 3.

400. БАДАЛОВ О. «Как стать звездой»: Слушатели лучших концерт. залов Испании, Германии, Нидерландов, Италии, Швейцарии, Австрии аплодировали черниговчанке [засл. арт. Украины Л.Роговец]: [Нарис] //Чернигов. семейная газ. – 2007. – 8 нояб. – С.4: фото.

401. ЄЛИСЕЄВА М. Життя, наповнене музикою: [Нарис про М.Сукача – керівника акад. симфонічного оркестру «Філармонія» у Чернігові] //Чернігів. відом. – 2007. – 10 жовт. – С.8.

Звання «академічного» оркестру присвоєно 4 жовт. 2007 р.

ТЕАТР. КІНОМИСТЕЦТВО

402. БУЛАХ В. Він став тоді актором //Літ. Чернігів. – 2007. – №3. – С.156 – 161.

Про Чернігів. театр ім. І.Котляревського часів нім. – фашист. окупації, на сцені якого грав батько авт. та його подальшу долю.

403. КУЦЕНКО П. Краса висока й драматизм життя: [У Чернігові завершився XVIII Міжнар. фестиваль «Слов'янські театр. зустрічі»] //Десн. правда. – 2007. – 17 листоп.

404. ОНИЩЕНКО Н. У дзеркалі сцени: [З Всеукр. фестивалю жіночої творчості ім. М.Заньковецької у Ніжин. укр. драмтеатрі ім. М.Коцюбинського] //Уряд. кур'єр. – 2007. – 16 листоп. – С.8.

405. ПАРХОМЕНКО Л. І «Смак черешні», і смак Грудневих театральних вечорів: [З міжнар. театр. фестивалю у Чернігові] //Десн. правда. – 2007. – 8 груд. – С.4.

406. ТЕАТР полковника Ширая //Києв. ведом. – 2007. – 6 сент. – С.9.

Про чернігівського поміщика Д.Ширая – володаря єдиного кріпосного театру на всю Україну в с.Спиридонова Буда і засновника у Києві першого театру з першою професійною трупю (поч. ХІХ ст.).

407. ТРАВІНЦЕВА Г. Нове життя старого вертепу [одного з прообразів сучасних лялькових театрів України, який належав Галаганам, з фондів ЧІМ ім. В.В.Тарновського] //Гарт. – 2007. – 12 січ. – С.3.

408. ЧЕРНИГОВ – Голливуд? //Чернигов. семейная газ. – 2007. – 8 нояб. – С. 7.

Про зйомки к/ф «Владика Андрій» про митрополита А.Шептицького (кіностудія ім. О.Довженка, реж. О.Янчук), які проходили у Чернігові 19 і 20 жовт. 2007 р.

409. ЮР'ЄВ Б. Довженко знімав «Щорса»: Це було сімдесят років тому у Чернігові //Десн. правда. – 2007. – 27 лют.

ПЕРСОНАЛІЇ

410. КУЗЬМЕНКО Л. «Старшая твоя дочь будет счастлива, только не долго. А младшая... сгорит в огне» //Весть. – 2007. – 15 марта. – С. 12.

Нарис про відому укр. кіноактрису І.Бурдученко, народжену у Чернігові 31.03.1939 р. Згоріла на знімальному майданчику в 1960 р.

411. ДОБРЫНИНА Л. Легкий человек с твердым характером: [Нарис про худож. керівника Чернігів. обл. дит. театру В.Гольцова] //Чернигов. семейная газ. – 2007. – 10 мая. – С.5.

412. МАКСИМЕНКО С. «Свободный режиссер»: Петр Ластивка о театре, истории и... деньгах //День. – 2007. – 17 февр. – С. 6.

П.П.Ластівка (1957) – реж. Волинського обл. укр. муз. – драм. театру. У 1979 – 1988 рр. працював у Чернігів. укр. муз. – драм. театрі ім. Т.Шевченка.

413. ЄВТУШЕНКО В. Березень із присмаком печалі: [Нарис про засл. арт. України, реж. і поета Л.М.Отрюха (1929 – 2007)] //Гарт. – 2007. – 2 берез. – С.18.

НАРОДНА ТВОРЧИСТЬ. ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО

414. ДИМИЧ А. Залізних справ майстер [О.П.Ізюмець з Семенівки, коваль – художник] //Гарт. – 2007. – 20 квіт. – С.1, 6.

415. ЗУЕВА Т. Б.П.Кирдан [1.2.1920 (25.9.1922) – 10.7.2006)] – исследователь народных украинских дум //Нар. творчість та етнографія. – 2007. – №3 – 4. – С.102 – 105.

Відомий дослідник укр. нар. епосу. Працював у б – ках, музеях, арх. Чернігова і Ніжина.

416. МАРИНЧИК С. Тернова доля митця: (До 95-річчя від дня народження Миколи Піщенка) //Літ. Чернігів. – 2007. – №3. – С.110 – 118.

Визначний майстер гончарного мистецтва з Ічні.

417. МІШНЕВА О. Українські церковні гапти //Укр. культура. – 2007. – №2. – С.48 – 49.

В т. ч. і на Чернігівщині.

418. ПРИСТУПА Е. На полотно ниткою душу стлала...: [Матеріали бесіди з мол. талановитою вишивальницею з Чернігова О.Костюченко] //Чернигов. семейная газ. – 2007. – 6 дек. – С. 5.

419. РОИК В.С. «Я снова в Чернигове»: Зустріч з юністю //Чернігів. відом. – 2007. – 10 жовт. – С. 19.

Спогади 96-річної вишивальниці, засл. майстра нар. творчості, Героя України, вист. тв. якої у черв. 2007 р. влаштовано у Чернігів. худож. музеї, про її перші відвідини Чернігова у 1929 р.

420. СИТИЙ Ю. Місце Чернігівщини у процесі поширення кахлів у Східній Європі //Сіверян. літопис. – 2007. – №1. – С.27 – 32.

421. СУПРОНЮК О. Кожного майстра треба плекати і берегти: [З вист. виробів з лози нар. майстрів України на подвір'ї Чернігів. центру ремесел для дітей та юнацтва] //Гарт. – 2007. – 11 трав. – С.22.

422. ХОДАК І. Данило Щербаківський про першу південноросійську кустарну виставку: стратегія дій //Нар. творчість та етнографія. – 2007. – №2. – С.49 – 58.

У статті розкрито участь історика в етнографічних експедиціях на терені Чернігівщині упродовж 1905 – 1906 і 1910 рр.

423. ШТАНКІНА І.В. Чернігівські кахлі кінця XVI – початку XX століть: (генеза, типологія, художньо – стилістичні особливості: Автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. – Львів, 2007. – 18 с.

ЛІТЕРАТУРНА ЧЕРНІГІВЩИНА

424. ПРЕМІЯ імені Богдана Лепкого [В.Ковалю] //Літ. Україна. – 2007. – 22 лют. – С.2.

425. ХОЛОДНИЙ Я. Літературний конкурс «Гранослов – 2006»: [Серед дипломантів конкурсу І.Кулаковська та Я.Климентовська] //Літ. Україна. – 2007. – 5 лип. – С.2.

* * *

426. АНТОНЕНКО П. Сіверщина вшанувала свого Світоча: [Кулішівські читання в Чернігові] //Укр. світ. – 2007. – №1 – 3. – С.4.

427. БІЛОКІНЬ С. Епохи не вибирають. Невже? //Вітряк: Літ. – краєзн. альманах. – Талалаївка; К., 2007. – Вип. 4. – С.24 – 34.

Нарис про полтавського історика літератури П.П.Ротача (24.01.1925 – 2007), уродженця с. Слобідка Талалаївського р-ну.

428. БОРИСЛАВ Степанюк: [(16.07.1923 – 12.05.2007): Пам'яті укр. поета і перекладача, народженого у с.Канівщина Прилуц. р-ну] //Літ. Україна. – 2007. – 17 трав. – С.2.

429. ВИШНЕВИЙ Г. Автобіографія //Вітряк: Літ. – краєзн. альманах. – Талалаївка; К., 2007. – Вип. 4. – С.14 – 17.

Г.П.Вишневий (1.01.1919 – 2007) – поет, публіцист, перекладач, уродженець с. Займище Талалаївського р-ну. Жив і помер в Австралії.

430. ВІКТОР Вовк [(28.12.1937 – 6.03.2007): Пам'яті укр. поета, уродженця Бахмача] //Літ. Україна. – 2007. – 29 берез. – С. 2.

431. ВІН ЖИВ лиш для добра: [До 70-річчя В.Кави (1.01.1937 – 2004) – укр. письменника народженого у с.Подоли Срібнян. р-ну] //Літ. Україна. – 2007. – 18 січ. – С.2.

432. ВІТРЯК: Літ. – краєзн. альманах Талалаївщини. Вип.3. До 100-річчя від дня смерті В.П.Горленка та 120-річчя від дня народження І.П.Кавалерідзе /Прилуц. осередок Чернігів. земляцтва в м. Києві [та ін.]; [упоряд. І.Забіяка]. – Талалаївка; К., 2007. –194 с. – фото.

Вип. 4. «З журбою радість» (О.Олесь). – 2007. – 195 с.: фото

433. ВОЙТЕНКО В. Василь Наріжний [1780 – 1825], українець //Слово Просвіти. – 2007. – 7 – 13 черв. – С.12.

Письменник деякий час навчався у Чернігів. духовній семінарії.

434. ГОЛОВКО Д. Слово про друга [А.Погрібного (3.01.1942 – 2007)] //Пам'ять століть. – 2007. – №6. – С.201 – 202.

Д-р філолог. наук, літературознавець, публіцист, лауреат Нац. премії ім. Т.Шевченка. Народився у с.Мочалище Бобровиц. р-ну.

435. ДЯЧЕНКО – ЛИСЕНКО Л., Коваленко С. Л.Пономаренко – нове ім'я в шкільній програмі //Укр. мова та літ. – 2007. – №48 (груд.). – С.13 – 17.

Письменниця народилася у с.Іванківці Срібнян. р-ну.

436. «З ДАЛЕКОГО краю»: [Про поета Г.Вишневого (Г.П.Карпова), уродженця с.Займище Щорського р-ну, який помер в Австралії] //Голос Присеймів'я. – 2007. – 28 квіт.

437. З НАГОДИ 85-літнього ювілею Олександра Івановича Губаря: [Ст. і матеріали] //Вітряк: Літ. – краєзн. альманах. – Талалаївка; Київ, 2007. – Вип. 4. – С.41 – 72.

Визнаний тичинознавець О.І.Губар (7.09.1922 – 14.09.2003) народився в с. Ярошівка (нині Українське) Талаївського р-ну.

438. ЗАБАШТА І. «А кохання моє налилось гіркою калиною...»: Зі щоденників Любові Забашти //Київ. – 2007. – №9. – С.153 – 174.

Публікація сина поетеси, яка народилася у Прилуках.

439. ЗУБКОВА Н. Початки книговидавничої діяльності Бориса Грінченка [у Чернігові] //Бібліотечна планета. – 2007. – №3. – С.8 – 10.
440. КОЦЮБИНСЬКИЙ М.М. Я так поріднився з тобою...: [Листи до дружини] /Упоряд.: О.І.Єрмоленко та ін.; Авт. проекту вид. І.Коцюбинський. – К.: Ярославів Вал, 2007. – 381 с.
441. КУШНІРЕНКО М. У краю Бояновім: [Перебування літераторів Чернігівщини на брянській землі] //Літ. Чернігів. – 2007. – №3. – С.135 – 137.
442. ЛИСИЙ І. Син братньої Білорусі: [Нарис про поета Ф.К.Богушевича (9.03.1840 – 15.04.1900)] //Ніжинська старовина. – 2007. – Вип. 3(06). – С.169 – 172.
Вчився у Ніжин. юрид. ліцеї. Працював у канцелярії Чернігів. губерн. правління, судовим слідчим у ряді повітів.
443. МАРИНЧИК С. Митець із Грабова [на Ічнянщині]: (До 60-річчя від дня народження Станіслава Шевченка) //Сіверян. літопис. – 2007. – №4. – С.135 – 139.
Відомий укр. поет, лауреат багатьох престижних літ. премій.
444. МОГИЛЯНСЬКИЙ М. Щоденник (1934 – 1937) /Публ. О. Сергєєва //Хроніка – 2000. – К., 2007. – Вип. 59. – С.276 – 491.
445. ПЕТРО Ротач [(24.01.1925 – 13.06.2007): Пам'яті укр. письменника і публіциста] //Літ. Україна. – 2007. – 28 черв. – С. 2.
Уродженець х.Калениківщина (тепер у складі с.Слобідка) Талалаїв. р-ну.
446. ПОХОВАННЯ Тараса Шевченка в малюнках Григорія Честахівського, які повернулися в Україну //Новини з Академії (США). – 2007. – №31. – С.18 – 19.
Шлях жалобного кортежу пролягав і через Чернігівщину. Док. з арх. Т.Г.Шевченка повернуто з США в Україну Укр. Вільною Акад. Наук у США.
447. ПРОНІНА Т. Мордовцев Д.Л. (Мордовець): (деякі сторінки біографії і творчої діяльності) //Літ. Чернігів. – 2007. – №3. – С.125 – 140.
Чернігів. зв'язки письменника.
448. РЕП'ЯХ С. Полум'яний і чесний: [До 70-річчя Є.Гуцала (14.01.1937 – 4.07.1995)] //Десн. правда. – 2007. – 13 січ. – С. 6.
Відомий поет і прозаїк. Творчим життям і діяльністю пов'язаний з Ніжином і Черніговом.
449. РЕП'ЯХ С. Слугував Україні: До 100-річчя з дня народження Івана Кошелівця [10.11.1907 – 1999] //Десн. правда. – 2007. – 24 листоп.
Укр. літературознавець, критик, перекладач. Емігрант. Жив і помер у Мюнхені. Уродженець с.Велика Кошелівка Ніжин. р-ну.
450. САПОН В. Автограф, залишений у Бігачі: [Про новий док., що доповнює деталі відвідин Т.Г.Шевченком у берез. 1847 р. маєтку поміщиків Кейкуатових у с.Бігач Менського р-ну] //Десн. правда. – 2007. – 22 трав.
451. ТЕЛЬЦОВ В. Ширшають літературні обрії: [Осередок Всеукр. творчої спілки «Конгрес літераторів України» у Чернігові на чолі з Ю.Крисановим] //Гарт. – 2007. – 16 лют. – С.3.
452. ШЕВЧУК В. Чернігівський поет другої половини XVII – поч. XVIII ст. Іван Орновський //Сіверян. літопис. – 2007. – №6. – С.53 – 85.
Публ. його поезії і листування з І.Мазепою.
453. ЮГОВ А. Чорне століття роду Коцюбинських //Голос України. – 2007. – 15 черв. – С.20 – 21.

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ПИСЬМЕННИЦЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ

454. ПРЕМІЯ імені Григорія Сковороди //Літ. Україна. – 2007. – 31 трав. – С.2.
Відзначений В.Кашка (1959 – 2007) – письменник з Бахмача.
455. ПРЕМІЯ «Благовіст» [С.Маринчику] //Літ. Україна. – 2007. – 31 трав. – С.2.

456. ЗМАК Р. Премії [ім. М.Коцюбинського] вручено //Гарт. – 2007. – 21 верес. – С.3.

Лауреатами стали: Н.Ткаченко, І.Шевченко, Мик. Ткач, Н.Данилевська і група працівників Чернігів. лялькового театру.

457. МАЙСТЕР детективу: [Про відзначення прозаїка В.Леуса з Чернігова Дипломом та Почесною грамотою МВС України за тв. детект. жанру] //Гарт. – 2007. – 30 листоп. – С.19.

* * *

458. РЕП'ЯХ С. За щаблем – щабель: Чернігів. письм. орг-ції – 30 //Літ. Україна. – 2007. – 15 берез. – С.2.

459. ТКАЧ М. «Видання журналу виявилось нелегкою, але вкрай потрібною справою» /Бесіду вів В.Савенок //Літ. Чернігів. – 2007. – №3. – С.4 – 9.

Гол. ред. «Літ. Чернігова» про 15-річний шлях часопису.

ТВОРИ ЛІТЕРАТОРІВ ЧЕРНІГІВЩИНИ

460. АБУЗЯРОВ В.Х. Обольщение: Роман. – Нежин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 227 с.

461. АРСЕНИЧ – БАРАН Г. Тиха вулиця вечірнього міста: [Роман] /Ред. С.Реп'ях. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 208 с.

462. БАНДАРЭВІЧ Л. Ад берегоу Дзясны да Сожа: Вірші. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 71 с.

463. БОГДАН С. Що совість вишила: Вірші. Проза. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 104 с.

464. БРИК О.Г. Без Батьківщини: Роман. – Ніжин: ТОВ «Аспект-Поліграф», 2007. – 270 с.

465. ДЗЮБА С. Душа на обличчя: Казкові повісті для дітей. – Луцьк: Твердиня, 2007. – 400 с.

466. ДЗЮБА С.В. Тато у декретній відпустці: Дивовижні люди. Неймовірні історії, які відбуваються насправді. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 221 с.

467. ЖИЛА О.І. Вперед, на захід! – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 103 с.

Автор – журналіст, народився у с.Курінь Бахмац. р-ну, багато років працював на Ріпкинщині.

468. ЗУБ П.Г. Дзвін: [Вірші]. – Чернігів: ЧДПУ ім. Т.Г.Шевченка, 2007. – 127 с.

469. ІВАНОВ Д. Здрастуйте! Я повернувся!: Поезії. – Чернігів: Трійця, 2007. – 263 с.

470. КАРПЕНКО Л. Подих вітрів: Поезії. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 80 с.

Авторка – журналістка з Ічні.

471. КАШКА В.В. Автометодика: Поезії та міфи. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 317 с.

472. КЛОЧКО М. Будні: Поезії. – Ічня: Формат, 2007. – 124 с.

473. КОМАРОВ Г.Т. Ніч ганьби: [Істор. повість] /Мал. С.Ненаженко. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 79, [14] с.: іл.

474. КРЫСАНОВА Т. Миссия: Повести и рассказы. – Нежин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 192 с.

475. ЛЕЛЮК М.І. Кружина: Вірші, переклади. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 127 с.

Поет народився 19.12.1942 р. у с.Малинівці Чернігів. р-ну. Живе у Чернігові.

476. ЛЕУС В. Атакували з морських глибин: Докум. повість [про В.А.Боклага (1920 – 1985), уродженця с.Голінка Бахмац. р-ну, учасника бойових дій на Північному флоті у роки минулої війни]. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 39 с.: іл.

477. ЛЕУС В. День, осяяний ранковою зорею: Повість, оповідання /Ред. С.Реп'ях. – Чернігів, 2007. – 252 с.

478. ЛЕУС В. Полювання на самотніх людей. Дорога за грати. «Я не хотіла вбивати, мамо». Фатальний будинок: Повісті. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 160 с.

479. МУСІЄНКО Р.А. 2004. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 87 с.

480. ПИЛИПЕЦЬ В. Медовий запах лип: Поезії. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 72 с.

481. РУКОСТИСКАННЯ: Твори письменників Брянщини, Гомельщини та Чернігівщини /Упоряд. С. П. Реп'ях. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 296 с.

482. РУНЬ: Твори письменників Чернігівщини для дітей /Упоряд.: С.Реп'ях. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 222 с.

483. СЕМЕНЕНКО О.П. Тихий ангел над нами літає: (Човен): Вірші, листи, спогади. – 2-е вид., доп. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 95 с.

О.П.Семененко (1967 – 1996) народилась у Щорсі. Тяжко хворіла на цукровий діабет, втратила зір.

484. СЕНЦОВСЬКИЙ В.І. ...І мої у синій маєчці літа: Вірші та казки. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 43 с.

485. СТИЖЕ П. (Радченко О.). Сборник стихотворений. – Чернигов, 2007. – 30 с.

486. ТКАЧ М. Анюта: Повість для молод. та серед. шк. віку /Худож. О.Висоцька. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 72 с.

487. ТКАЧ М. На зламі століть: Культурологічні нариси. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 459 с.

488. УЛЬЯНИЦКАЯ Л. Знакома незнакомка: Лирика. – Чернігів: РВК «Десн. правда», 2007. – 111 с.

489. ХІЛОБОКОВ П.М., Лапа М.М., Бурда І.А. Серця трьох поетів: Лірич. альм. земляків Дмитрівщини (попури). – 2-е вид, перероб., доп. – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 87 с.: іл.

Вірші поетів – amatorів з с.Красний Колядин Талалаїв. р-ну, с.Терешиха та Зеленівка Бахмац. р-ну (колиш. Дмитрів. р-ну Чернігів. обл.).

490. ЧЕРНЯВСЬКИЙ В.М. Душі моєї струни чарівні: Поезії. – Х.: Прапор, 2007. – 200 с.

Автор народився 24.09.1958 р. у Сосниці. Працює у Сосницькому районному Будинку культури. Друкується у місцевій пресі.

491. ШЕВЧЕНКО С. Ідіть у баню: (Веселі бувальщини). – Ніжин: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2007. – 80 с.

ПЕРСОНАЛІЇ

492. РЕП'ЯХ С. На гойдалці часу: [Про М.П.Адаменка (20.12.1931) – письменника з Сосниці] //Київ. – 2007. – №12. – С.21.

493. ДЗЮБА С. Десятирічному Іванкові любов заважає спати: [Про юного поета з Чернігова І.Барана – лауреата міжнар. та всеукр. конкурсів поезії і прози] //Молодь України. – 2007. – 21 – 27 серп. – С.7.

494. КУЦЕНКО П. Стежиною любові – до людей: Василю Буденному – 60 //Десн. правда. – 2007. – 25 верес.

495. МАДЖУГА Я. Двадцять дві книжки за чверть віку [написав поет і прозаїк з Чернігова С.Дзюба] //Молодь України. – 2007. – 17 – 23 трав. – С.14.

496. САПОН В. Мудрий і добрий [К.Т.] Журба [поет – фронтовик з Чернігова] //Десн. правда. – 2007. – 23 черв. – С.3.

497. САПОН В. Поліський письменник Григорій Зінченко: Штрихи до творчого портр. //Десн. правда. – 2007. – 20 січ.

Мешкає у Чернігові.

498. ВІДІЙШОВ у вічність [П.Г.Зуб (22.11.1931 – 20.10.2007) – поет з Чернігова, лауреат обл. премій ім. М.Коцюбинського та В.Полевика] //Гарт. – 2007. – 26 жовт. – С.3.

499. КУЦЕНКО П. І за пелюстку, і за людину: Пам'ять [про П.Г.Зуба] //Десн. правда. – 2007. – 29 листоп. – С.9.

500. ПАВЛЕНКО С. Поет [В.В.Кашка (14.07.1954 – 8.10.2006)] пішов, а книги ще приходять //Голос України. – 2007. – 31 берез. – С.12.

Уродженець с.Дубовий Гай Прилуц. р-ну.

501. РЕП'ЯХ С. Жив – був у селі [Сибереж на Ріпкинщині] письменник: До 70-річчя Володимира Кезлі //Десн. правда. – 2007. – 3 лют.

502. ДЗЮБА С. Відомий невидимка [С.Кримов – авт. детективів з Чернігова] //Молодь України. – 2007. – 26 – 30 лип. – С.23.

503. ДЗЮБА С. Психолог [і поетеса І.Кулаковська з Чернігова] //Молодь України. – 2007. – 11 – 15 жовт. – С.23.

504. РЕП'ЯХ С. Подвижник: (Станіславу Маринчику – 70) //Літ. Чернігів. – 2007. – №3. – С.153 – 155.

505. МОСКАЛЕЦЬ К. Батьківщина мала і велика /Розмову [з відомим поетом і прозаїком з с.Матіївка Бахмац. р-ну] вела Н.Білоцерківець //Укр. культура. – 2007. – №2. – С.10 – 12.

506. РЕП'ЯХ С. Тиха нескореність: До 100-річчя Василя Нефеліна [укр. прозаїка, життям і діяльністю пов'язаного з Черніговом та Остром] //Десн. правда. – 2007. – 22 берез. – С.8.

507. ЧЕПУРНИЙ В. Останній волхв Сіверщини [І.Присяник – письменник з с.Курінь Бахмац. р-ну] //Сіверщина. – 2007. – 29 черв. – С.15.

508. РЕП'ЯХ С. Слав'ятинський. Він же Семенюк //Десн. правда. – 2007. – 24 квіт.

Штрихи до портрета М.А.Слав'ятинського (1902 – 1982) – літературознавця та відомого перекладача творів класиків світової літератури. Жив і помер у Чернігові.

509. КУЗЬМЕНКО В.І. Світ правди й краси: До 70-річчя від дня народження М.Ткача: Літ. – крит. нарис. – К.: КСУ, 2007. – 95 с.: іл.

510. РЕП'ЯХ С. Зрілість таланту: (Миколі Турківському – 70) //Літ. Чернігів. – 2007. – №2. – С.165 – 172.

511. ГРИЗУН А. Талан і талант, або дещо про творчу спадщину, яка подає голос з могили: [Нарис про поета М.Холодного (30.07.1939 – 2006) з Остра] //Київ. – 2007. – №4. – С.36 – 42.

512. ЄМЕЛЬЯНОВ В. Микола Наумович Шуст [8.08.1916 – 16.01.2007] //Ніжинська старовина. – К., 2007. – Вип. 3 (6). – С.184.

Учасник Ніжин. підпілля на чолі із Я.Батюком, письменник, уродженець с.Припутні Ічнян. р-ну.

513. ЛІТА і дні...: Василю Щербоносу – 70! //Десн. правда. – 2007. – 5 трав.

Публ. добірка його нових поезій. Поет живе у Чернігові.

РЕЛІГІЯ. ДІЯЛЬНІСТЬ РЕЛІГІЙНИХ КОНФЕСІЙ

514. ВІЙШЛА нова газета «Покрова» [Чернігів. єпархії УПЦ Київ. патріархату] /Підгот. П.Антоненко //Слово Просвіти. – 2007. – 26 квіт. – 2 трав. – С.7.

515. ДЕМИДЕНКО В.В., Казновецкий П. (протоиерей). Благоверные князья и святые земли Черниговской /УПЦ Чернигов. епархии; Храм-центр «Всех святых Черниговских». – Чернигов: РИК «Десн. правда», 2007. – 159 с.: ил.

516. ІГНАТУША О.М. ВУЦТОК: невідома сторінка історії української церкви //Укр. істор. журн. – 2007. – №5. – С.109 – 122.

С.113 – 114: Представник Всеукраїнського церковного тимчасового організаційного комітету у Чернігів. губ. в 1930 р. під наглядом НКВС.

517. МАКУХА О. «На Черниговщину я пришел служить Богу и людям» //Весть. – 2007. – 4 янв. – С. 3.

Бесіда з новим єпископом Чернігів. і Ніжин. Севастіаном (Возняком) УПЦ Київ. Патріархату.

518. СМАЛЬ І., Філоненко Ю. Осередки вірян: [Релігійне життя Чернігівщини] //Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2007. – №14 – 16 (квіт.). – С.26 – 27.

ЦЕРКВИ. МОНАСТИРІ. СОБОРИ

519. ВОСКРЕСЕНСКАЯ Н. Исчезнувшие храмы [Чернигова] //Троїц. вісн. – 2007. – 22 берез. – С.2.

520. ГАЙДАЙ Г.Ф. Прилуцькі храми [Підгот. до друку, упоряд. та авт. вступ. ст. І.Павлюченко] //Ніжинська старовина. – К., 2007. – Вип. 4 – 5 (7 – 8). – С.161 – 168.

521. КУРИЛЕНКО М.І. Свята Чернігівська земля. – Ніжин: Меланік, 2007. – 223 с.

Історія та архітектура церков Чернігів. обл.

522. ЛЕВЕНОК І. Катерининську церкву [у Чернігові] передали Київському Патріархату //Нар. слово. – 2007. – 14 – 20 черв. – С.2.

523. «ЛІТОПИС» Рихлівського Миколаївського монастиря /Публ., вступ. ст. та коментар О.Тарасенка //Сіверян. літопис. – 2007. – №6. – С.35 – 52.

524. ПОЛІЄНКО Г. Монастирі як осередки благодійності православної церкви у Чернігівській єпархії (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.) //Сіверян. літопис. – 2007. – №3. – С.17 – 23.

525. ПОТАПЧУК Н. Пустинно – Рихлівський Свято – Миколаївський монастир відкритий для паломників і туристів [у Короп. р-ні] //Десн. правда. – 2007. – 13 груд. – С.11.

526. РУДЕНОК В.Я. Тайны монастырских подземелий. – [4-е изд., доп.]. – Чернигов: РИК «Десн. правда», 2007. – 63, [1] с.: ил. – (Истор. памятники Черниговщины). – Рус., англ.

527. ТАРАСЕНКО О., Болва Л. До історії закриття Рихлівського Миколаївського монастиря [в Кролевецькому повіті Чернігів. губ. 1921 – 1925 рр.] //Сіверян. літопис. – 2007. – №1. – С.66 – 73.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ

528. БІБЛІОТЕКИ Щорсівщини на сторінках преси (1899 – 2006 рр.): Бібліогр. покажч. /Уклад.: Л.А.Куса. – Щорс, 2007. – 111 с. – (Щорс. центр. б – ка ім. 40-річчя Перемоги).

529. ВАЛЕНТИНА Микитівна Михайленко: (Рек. покажч.) /Склад.: І.М.Євтушенко; відп. за вип. Л.В.Феофілова. – Чернігів, 2007. – 19 с. – (Чернігів. ОУНБ ім. В.Г.Короленка; Короп. ЦРБ).

530. ВІРА Володимирівна Зайченко: (Біобібліогр. покажч.) /Упр. культури і туризму Чернігів. ОДА; Чернігів. істор. музей В.В.Тарновського. – Чернігів, 2007. – 24 с.: іл.

531. “ВОГНИЩЕ” збирає друзів: Іст. огляд і бібліогр. покажч. (1968 – 2006 рр.) /Чернігів. ОУНБ ім. В.Г.Короленка, Кулик. ЦРБ, Кулик. район. турист. клуб “Вогнище”; [склад.: Н.Ф.Ковчун та ін.]. – Чернігів, 2007. – 73 с.: іл. – Пам’яті І.М.Клейнера.

532. ВОЛОДИМИР Михайлович Половець: (Біобібліогр. покажч.) /Склад.: Л.В.Студьонова, І.Я.Каганова; Наук. ред. О.Б.Коваленко; Відп. за вип. П.В.Грищенко.

– Чернігів, 2007. – 35 с. – (Чернігів. ОУНБ ім. В.Г.Короленка; Сер.: «Історики та краєзнавці Чернігівщини»; Вип. 10).

533. ГЕОРГІЙ Федорович Гайдай: (Біобібліогр. покажч.) /Склад.: І.Я.Каганова, Л.В.Студьонова; Наук. ред. О.Б.Коваленко; Відп. за вип. П.В.Грищенко. – Чернігів, 2007. – 23 с. – (Сер.: «Історики та краєзнавці Чернігівщини»; Вип. 11).

534. ГРИГОРІЙ Михайлович Курас: (Біобібліогр. покажч.) /Склад.: Т.П.Демченко та ін.; Наук. ред. О.Б.Коваленко; Відп. за вип. П.В.Грищенко. – Чернігів, 2007. – 75 с. – (Чернігів. ОУНБ ім. В.Г.Короленка; Сер.: «Історики та краєзнавці Чернігівщини»; Вип. 12).

535. З ІСТОРИЇ Ніжинської центральної міської бібліотеки ім. М.В.Гоголя: Бібліогр. покажч. /Уклад. З.П.Петрик. – 2-е вид., перероб. і доп. – Ніжин, 2007. – 67 с. – (Ніжин. ЦМБ ім. М.В.Гоголя; До 110-річчя заснування).

536. ЗНАМЕННІ і пам'ятні дати по Чернігівській області на 2008 рік /Склад. Л.В.Студьонова. – Чернігів, 2007. – 63 с. – (Чернігів. ОУНБ ім. В.Г.Короленка).

537. КНИГА Чернігівщини: 100 кн. вид – ва «Чернігів. обереги» (2001 – 2007 рр.): Анот. кат. вид. /Уклад. О.П.Рижаєва. – Чернігів, 2007. – 51 с. – (Чернігів. ОУНБ ім. В.Г.Короленка).

538. КУЛЬТУРА Щорсівщини у дзеркалі преси: Бібліогр. покажч. /Щорс. ЦРБ ім. 40-річчя Перемоги. – Щорс, 2007. – 92 с.

539. ЛІТЕРАТУРА про Чернігівську область за 2005 рік: Бібліогр. покажч. /Чернігів. ОУНБ ім. В.Г.Короленка. – Чернігів, 2007. – 136 с.

540. МИХАСЬ (Михайло) Ткач: Бібліогр. покажч. /Склад.: І.Я.Каганова, Л.В.Студьонова; Відп. за вип. П.В.Грищенко. – Чернігів, 2007. – 22, [1] с. – (Чернігів. ОУНБ ім. В.Г.Короленка).

541. НИЖИН та Ніжинщина в період Другої світової війни: Бібліогр. покажч. /Уклад.: Л.Гранатович //Ніжинська старовина. – К., 2007. – Вип. 4 – 5 (7 – 8). – С.101 – 115.

542. ПЕТРИКОВА В. Діячі краю в сучасній українській бібліографії //Бібліотечний вісн. – 2007. – №3. – С.14 – 16.

Аналіз краєзн. перс. та біобібліогр. покажч., виданих за період 1918 – 1991 рр. в Україні в цілому і зокрема, на Чернігівщині.

543. ПЕТРО Іванович Смолічев: (Біобібліогр. покажч.) /Уклад.: В.Г.Мудрицька, О.Є.Черненко; Ред. І.Я.Каганова; Наук. ред. Л.Б.Коваленко; Відп. за вип. П.В.Грищенко. – Чернігів, 2007. – 14 с. – (Чернігів. ОУНБ ім. В.Г.Короленка; Сер.: «Історики та краєзнавці Чернігівщини»; Вип. 9).

ДОПОМІЖНІ ПОКАЖЧИКИ

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРІВ І НАЗВ КНИГ ТА СТАТЕЙ

А

- Абузяров В.Х. Обольщение 460
Адруг А.К. Будинок полкової... 60
Акименко О. Промисловий комплекс... 232
Анатолієва Т.Акомодація до вічності 387
Андрієнко В. Андрій Дериземля... 258
Андрієнко В. І спільне, і відмінності... 269

Андрієнко В. Спортивна еліта... 246
Андрійченко В. Чернігівська міська рада... 286
Антоненко П. Батурич 90
Антоненко П. Обласна “Просвіта”... 305
Антоненко П. Позаростали стежки туризму... 61
Антоненко П. Сіверщина вшанувала... 426
Антонова Л., Клопот С. День Європи... 306
Арсенич – Баран Г. Тиха вулиця... 461

Б

Бадалов О. “Как стать звездой”... 400
Байнетов Д. Черниговские авиаторы 328
Бандарэвіч Л. Ад берегоу Дзясны... 462
Барановська О., Барановський М., Смаль І. Аграрно... 3
Барановський М., Смаль В. Чернігівщина... 4
Батурич – Гетьманська столиця 247
Батуринський державний... 352
Батуринські читання... 69
Бевз Т.А. Олександр Стронін... 57
Берегова Н. Підприємству “Чернігівське “Хімволокно”... 233
Березкина Е. Им твое неизвестно 62
Березкина Е. Самые престижные вузы... 329
Бібліотеки Щорсівщини 528
Білокінь С. Епохи не вибирають... 427
Білокінь С. Нові студії... 178
Білокінь С. Чернігівсько – петербурзький історичний гурток... 131
Білоус Н. Завтра починається... 5
Богдан С. Що совість вишила 463
Бордонос Р. Захисники сільського господарства 323
Бордонос Р. Маленька принцеса... 399
Борислав Степанюк 428
Брик О.Г. Без Батьківщини 464
Будлянський М. Наукова тактика... 324
Бузун С. Підкорюємо спортивні вершини 263
Булах В. Він став тоді актором 402
Бутко М. Відродимо Батурич 248

В

Валентина Микитівна Михайленко 529
Васюта О.П. Енергія творення... 365
Венглінська Д. Качанівка... 132
Веселова О. З історії створення і діяльності... 179
Вечоренко П. Чернігівському Національному... 353
Вийшла нова газета 514
Вишневий Г. Автобіографія 429
Вища школа 70
Відійшов у вічність 498
Віктор Вовк... 430
Вікторова Е. “Від первинної ланки...” 264
Вікторова Е. Чернігівщина на карті... 22
Він жив лиш для добра 431
Віра Володимирівна Зайченко 530

80-річчя члена – кореспондента... 59
Віталій Кошляк 40
Вітряк 432
Власенко Н. Кращі книги Чернігівщини 359
Вовканич С., Цапок С. Територіальний поділ... 6
“Вогнище” збирає друзів... 531
Войтенко В. Василь Наріжний... 433
Володимир Михайлович Половець 532
Володіна О. “Білі крила” триматимуть... 379
Волошина В. ”І чужому навчайтесь”... 325
Волошко Д.П. Фінансові легені... 227
Волощак М. Зорієнтована на успіх... 216
Вони штурмували Берлін 185
Воробей Р. Благодійні та громадські... 133
Воробей Р. Джерело історичної... 354
Воскресенская Н. Исчезнувшие храмы 519
Вплив фінансово – кредитної... 226
Времен и судеб неразрывна связь 339
Вспомним всех поименно... 270

Г

Гаврилов В. Соціальне забезпечення сільських... 186
Гайдай Г.Ф. Прилуцькі храми 520
Галата С. Де ступала нога... 249
Георгій Федорович Гайдай 533
Герої визволення України 187
Гньп Г. Клад – 2... 91
Гонор О. У владі кольору 44
Гончаров Д. Менський зоопарк... 203
Головко Д. Слово про друга 434
Гордість України 160
Горенко Л. 32 роки біля керма капели 47
Горлач Л. Щоб сялось і родило... 7
Гравер, живописец, поет...390
Григорій Михайлович Курас 534
Гризун А. Талан і талант...511
Громадська експертиза... 8
Гусев В. Золоті миттевості... 256

Д

Давиденко Ю. Національно – культурне життя... 188
Данилевський Р.В. Ефективність функціонування... 240
25 років “Деснянській палітрі” 375
Дейкун М.П. “Лікарів не вистачає...” 265
Делегація Чернігова... 307
Демиденко В.В. Благоверные князья... 515
Демографический коллапс... 23
Демченко Т. Небезпека провалу... 134
Денисенко Л. Спикер Романова... 282
Дзюба С. Відомий невидимка 502
Дзюба С. Всім смертям назло 397

Дзюба С. Десятирічному Іванкові... 493
Дзюба С. Душа на обличчі 465
Дзюба С. Микола Збарацький... 398
Дзюба С. Психолог 503
Дзюба С. Таїна за сімома печатками... 396
Дзюба С. Тато у декретній відпустці 466
Дзюба С. Циганський барон 99
Димич А. Володимир Хоменко... 296
Димич А. Залізних справ майстер 414
Димич А. Укрексімбанк... 228
До дня художника 376
До історії видання... 135
До ювілею літописного... 63
Доба гетьмана Івана Мазепи 119
Добрынина Л. Легкий человек... 411
Добрынина Л. Скромное обаяние... 308
Добриця О.П. Князі чернігівські 107
Довжиною в століття... 217
Довідник навчальних закладів... 330
Докієнко Є. Полікомбанк... 229
Долинець А. Бистревський – найшвидший... 257
Долинець А. Чемпіон тренується... 262
Долинець А. “Якщо тобі за 70...” 395
Донік О.М. Промислове підприємство... 136
Доповідь про стан навколишнього... 204
Дорошенко Д. Мої спомини про давнє минуле 173
Дудко І., Якубенко Л. Верстаючи роки... 360
Думати серцем... 309
Душина Т. На Чернігівщині новий формат... 230
Дятлов В.О. Кафедра всесвітньої... 331
Дяченко – Лисенко Л., Коваленко С. Л. Пономаренко – нове ім'я... 435

Е, Є

Експертний висновок щодо виконання... 9 – 12
Еткіна І.І. Земельне питання... 174
Євстратов В. Розбудова та... 120
Євтушенко В. Березень із присмаком печалі... 413
Єлисеєва М. Життя, наповнене музикою... 401
Єлисеєва М. “Нічне побачення...” 388
Ємельянов В. Микола Наумович Шуст 512

Ж, З

Жила О.І. Вперед, на захід! 467
Жіночий бунт 137
“З далекого краю” 436
З історії Ніжинської центральної... 535
З нагоди 85-літнього ювілею... 437
Забашта І. “А кохання моє...” 438
Засць Борис Михайлович 35
Заліський А. Тестування стартує... 332
Запрошує земля Чернігівська... 13
Зборовський А. З історії... 138
Звіт Чернігівської обласної... 297

Злагоду суспільству... 277
Змак Р. Премії вручено 456
Знаменні і пам'ятні дати... 536
Зуб П.Г. 468
Зубкова Н. Початки книговидавничої... 439
Зуева Т. Б.П.Кирдан – исследователь народных...415

I

Из зала сессии... 287
Іванов Д.Й. Здрастуйте! Я повернувся! 469
Ігнатуша О.М. ВУЦТОК: невідома... 516
Індекси споживчих цін... 218
Інноваційний стрибок... 219
Історія адміністративно – територіального устрою... 71
Історія українського козацтва 103, 121

K

Казаков А. У Чернігові знайдено... 92
Кайдаш – Лакшина С. Летописица княгиня... 108
Камінська К. Бібліографічна Чернігівщина... 340
Карпенко Ю.О. Ландшафтний заказник... 205
Карпенко Л. Подих вітрів 470
Кашка В. Автометодика 471
Каюн В. Життєвий рівень... 139
Кирикова А. Наш земляк... 37
Киркевич В.Г., Віроцький В.Д. Гетьманська столиця... 122
Кичко І.І. Реструктуризація виробничого... 220
Клопот С. Від дебатів... 276
Клопот О. “Майно громади...” 280
Клочко М. Будні 472
Книга скорботи... 189
Книга Чернігівщини 537
Князі України 109
Коваленко В., Мезенцев В. Відкриття собору... 93
Коваленко Л. Служитель істини 30
Коваленко С. “...А шведи зацікавились...” 283
Ковальчук У. Болезни черниговских водоемов 206
Козлянський С. Золота Коробочка...260
Козлянський С. Йому тис руку...261
Козлянський С. Найвизначніші спортивні... 250
Козлянський С. Чернігівські кікбоксери... 251
Козюба В.К. Світлої пам'яті... 94
Колекція живих голосів... 355
Комаров Г.Т. Ніч ганьби 473
Кому мешала Боевая? 288
“Король” рендзю...259
Костенко Л. Весільна комора... 100
Кот С. Военна музейна драма 356
Коцюбинський М.М. Я так поріднився... 440
Кривошея І. Володіння... 123
Крисько Г. Архіви на службі... 357
Крисько Г. Історія міста 190

Крути 175
Крысанова Т. Миссия 474
Кублицкий А. “Ученый, гражданин, патриот...” 51
Куди йдемо... 361
Кудіна В. “Модерновая” бібліотека 341
Кузнецов Т. В небе Чернобыля 333
Кузнецов Т. Судьба Героя 198
Кузьменко В.І. Світ правди... 509
Кузьменко Л. “Старшая твоя дочь... 410
Кузьменко С. Розстріляти не можна... 176
Кулик В. Ніжинське земство... 141
Кулик Л. Семен Юхимович Десницький 33
Кульбицький О. Що в серце вкарбоване 72
Кульова В. Чернігівці були... 140
Культура Щорсівщини... 538
Купріяненко В.П. Освіта – найпрестижніша... 334
Курас Г. Заручник сталінської епохи 165
Курас Г. “Хочу відчувати себе вільним” 159
Куриленко М.І. Свята Чернігівська земля 521
Куценко П. Безмежні овиди душі... 366
Куценко П. І за пелюстку... 499
Куценко П. Козацькій славі... 367
Куценко П. Краса висока й драматизм... 403
Куценко П. «Поліське коло» 368
Куценко П. Стежиною любові... 494
Куценко П. Українська революція... 326
Куценко П. “Хай буде...” 369
Кушнарєнко Н.М. Бібліотечне краєзнавство 342
Кушніренко М. У краю Бояновім 441

Л

Лазаревський Г. Київська старовина 142
Левенок І. Катерининську церкву передали... 522
Левенок І. Роль ідеологічної... 191
Лелюк М.І. Кружина 475
Леонтович О. Довга дорога... 55
Леп’явко С. Чернігів у середині XIII – середині XVII ст. 110
Леус В.М. Атакували з морських... 476
Леус В. День, осяяний ранковою... 477
Леус В. Подвиг, не підвладний часові 143
Леус В. Полювання на самотніх... 478
Леус В. Солодка “Стріла” 234
Лисий І. Син братньої... 442
Литвиненко А. Чернігівські інтерв’ю 370
Литвинова Т.Ф. Соціально – економічні погляди... 169
Литовченко В.91 троянда від губернатора... 298
Литовченко В. На шляху до Європи 317
Литовченко В. Священні дуби... 95
Лісниченко О. Герб і прапор... 104
Лісняк Ю. День енергетика 235
Літа і дні... 513
Література про Чернігівську область... 539

Література та культура Полісся 73
"Літопис" Рихлівського Миколаївського... 523
Логвин В. Экологические проблемы Чернигова 207
Ломако О. Сто днів Соколова... 289
Ломако О. Чернігівщина за рік... 266

М

М.Ф.Павлусенко 46
Маджуга Я. Двадцять дві книжки... 495
Майстер детективу 457
Максименко С. «Свободный режисер...» 412
Максимова Н. Барвисті мелодії... 385
Макуха О. «На Черниговщину я пришел...» 517
Маринчик С. Митець із Грабова 443
Маринчик С. Співець рідного краю... 389
Маринчик С. Тернова доля митця 416
Мастерова В. "Бо це моя рідна земля" 161
Мащенко А. Колонія ... 144
Мезенцев В. Археологічні дослідження... 96
Миколаєнко В. Из "Рідних джерел..." 362
Мирославська Я. Чернігів – фантастичне... 252
Митькевич О. Кавалер двох орденів... 195
Михась (Михайло) Михайлович Ткач 540
Мицик Ю. Віршована хроніка... 124
Мицик Ю. Записки подорожуючого 14
Містечко над Сномом 74
Мітеров Й. Пам'ять довжиною... 145
Мітеров О. Демографічна характеристика... 146
Мішнев О. Українські церковні гапти 417
Могилянський М. Щоденник 444
Моздалевський В. Щоденник 164
Морозова А. До 100-річчя ... 39
Морозова А. Нові документи ... 41
Москалець К. Батьківщина мала ... 505
Мусієнко Р.А. 2004 479
Мусій О. Де ви, сучасні Розумовські? 381
Мусій О.О. Останній свідок 196
Муха В. Від Миколи Лаврика... 299

Н

На Чернобыль журавли летели... 343
Нагалюк С.І. У басейні Десни 208
Нарочницкая Н. Историк своего Отечества 45
Науково – історичні читання... 75
Наші пріоритети 15
Нашій області – сімдесят п'ять 310
Не стало останнього... 197
Несостоявшееся убийство 201
Нестеренко Л. Формування бюджетів... 147
Ніжин та Ніжинщина в період... 541
Ніжинська старовина 76

Нікітін Ю. Взаємовідносини... 148
Ногін Є. Нові пам'ятки... 97

О

Овдієнко Н. У Чернігові триває фестиваль... 377
Олексій Какало... 384
Онищенко Н. Крути – символ... 311
Онищенко Н. Сіверська весна 391
Онищенко Н. У дзеркалі сцени 404
Онищенко Н. Українська папороть... 392
Онищенко Н. Чарівник флейти 50
Остапчук В. Українська Равенна 77
Остапчук В., Філоненко І. Місто десяти віків 79
Остапчук В., Філоненко І. Місто над Удаєм 80
Остапчук В., Філоненко І. Місто сіверського... 78
Острянка А.М. М.М. Бережков 158

П

Павленко С. Ближче до виборців 284
Павленко С.О. Загибель Батурина 125
Павленко С. І переможці... 271
Павленко С. Козак Мамай 111
Павленко С. Німці грюкали... 312
Павленко С. Поет пішов... 500
Павленко С. “Робимо все від нас залежне...” 344
Павленко С. Родовід гетьмана І.Мазепи 112
Павленко С. Сімдесят віддалених сіл... 267
Павленко С. У Качанівці, де колись... 371
Павленко С. Фонд сприяння... 318
Павленко С. Чернігів був удвічі більший... 98
Падалка Л.В. Надлишок при дефіциті 221
Падалка Л. Сільське безробіття... 241
Палац Розумовського... 64
Панченко В. Євангеліє від Миколи Ге 31
Панченко В. Качановский идальго 168
Панченко Г. Жита катма... 242
Парад губернаторов Черниговщины... 300
Пархоменко Л. Двадцять і одне питання... 275
Пархоменко Л. На вістрі проблем 279
Пархоменко Л. «Розумні ідеї...» 278
Пархоменко Л. І “Смак черешні...” 405
“Перлина Полісся...” 253
Петренко Н. Ніжинці відкривають... 363
Петрикова В. Діячі краю... 542
Петро Іванович Смолічев 543
Петро Ротач... 445
Петров Ю. Не благодаря, а вопреки... 394
Пилипець В. Медовий запах... 480
Пиріг П.В. Борошномельний... 127
Пиріг П., Любич О. Промисловість... 149
Пиріг П., Любич О. Чернігівські козаки... 150
Пиріг П. Соціально – економічна політика... 126

Пиріг П. Становище народних мас... 113
Під сузір'ям дружби 313
Пінчук З.М. Ріпки 81
Плошко В.В. Мій родовід 82
Позняк А., Жовнер И., Скрипка А. Созданный... 243
Поклад Н. Над Сеймом Батурич 128
Полгода плохая погода... 209
Полетун Н. Біля витоків 180
Полієнко Г. Монастирі як осередки... 524
Половець В.М. Половці 114
Поповнення бібліотек 345
Порецький Платон Сергійович 49
Потапчук Н. На Бога надійся... 236
Потапчук Н. Про “велику” воду ... 210
Потапчук Н. Пустинно – Рихлівський Свято – Миколаївський... 525
Потій Н., Тарасенко О. Чернігівський архієпископ... 177
Поховання Тараса Шевченка... 446
Премія “Благовіст” 455
Премія імені Богдана Лепкого 424
Премія імені Григорія Сковороди 454
Пристапа Е. На полотно ниткою... 418
Про відзначення 90-ї річниці... 172
Про відзначення державними нагородами... 1, 2
Про відзначення на державному рівні... 304
Про деякі питання розвитку... 351
Про підсумки перевірки... 16
Прокоп'юк О. “Учреждение о конной почте...” 129
Проніна Т. Мордовцев Д.Л. 447

Р

Рахно О. Голова Чернігівської... 170
Ребенок А. Аналіз інвестиційних... 237
Редченко О. Скажи... 202
Реєнт О.П. Українсько – білоруські... 151
Реп'ях С. Жив – був у селі... 501
Реп'ях С. З під крила мудрого Максима... 346
Реп'ях С. За щаблем – щабель 458
Реп'ях С. Зрілість таланту 510
Реп'ях С. На гойдалці часу 492
Реп'ях С. Подвижник 504
Реп'ях С. Полум'яний і чесний 448
Реп'ях С. Слав'ятинський... 508
Реп'ях С. Слугував Україні... 449
Реп'ях С. Тиха нескореність 506
Риженко А. Пам'ятник Шевченку... 65
Робили у Москві... 66
Роговий М.О. На сторожі державної... 319
Родін В.С. Інвестиційна діяльність... 244
Розинко В. Починаючи з давніх часів 320
Розрахований на творчих людей 347
Розсекречена пам'ять 181
Роик В.С. «Я снова в Чернигове» 419

Романова Н. Дом Романових 281
Романова Н. «Народовладдя повинно»... 268
Руденко Н. Переселення населення... 152
Руденок В. Патріарх чернігівської... 238
Руденок В.Я. Тайны монастырских...256
Руденок В.Я. Чернигов из века в век 83
Рукостискання 481
Рунь 482
Рутковська О. Етнограф, фольклорист... 163

С

Савон О.А. Удай тихоплинний 211
Савенко А.И. Столица Северной земли... 153
Салафетник М. Проблеми та перспективи... 335
Самойленко Г. Вадим Доброліж 34
Сапон В. Автограф, залишений... 450
Сапон В. В історичному аспекті... 327
Сапон В. “Військова поліція” 321
Сапон В. Віктор Черномирдін... 314
Сапон В. Вручено премії... 386
Сапон В. Вулиці старого Чернігова 154
Сапон В. ...І відкрито пам’ятник “Козацька пісня” 67
Сапон В. Книжок багато... 364
Сапон В. Мудрий і добрий 496
Сапон В. «Перемога буде за нами...» 199
Сапон В. Перші лауреати 336
Сапон В. Поліський письменник... 497
Сбитнев Ю.Н. Великий князь 115
Свербигуз В. Музи гетьманські 116
Семененко О.П. Тихий ангел... 483
Сенцовський В.І І мої у синій... 484
Симонова О. Стан, тенденції... 222
Ситий І. Герб Седнева 105
Ситий І. Печатки... 106
Ситий І. Сіверський слід... 117
Ситий Ю. Місце Чернігівщини... 420
70-річчя академіка...56
70-річчя члена-кореспондента... 58
Скарбниця української культури 84
Склад окружних виборчих комісій... 272
Скляр В. Зміни чисельності... 24
Скрипник Г. Наукова спадщина... 101
Смаль В., Смаль І., Афоніна О. Люди та людність 25
Смаль І., Барановська О., Мирон І. Природа... 212
Смаль І., Філоненко Ю. Осередки вірян 518
Смирнов В. Соціальна політика в українському селі... 182
Снітко Т. Докопатися до... 183
Соколов О.В. Звіт про здійснення... 290
Сокульський А. Індорійські паралелі Українського козацтва 130
Соломаха О. Чернігівці – у Раді Європи 285
Соломаха С. Позачергові вибори... 291
Соціально – економічне становище... 223

Статут територіальної громади... 292
Стежеринський А. До Чернігова приїхав... 231
Стежеринський А. Стратегію міста... 293
Стежеринський А. Стрижень отримає... 213
Стежеринський А. Чернігівське ім'я 43
Стиже П. (Радченко О.) Сборник стихотворений 485
100 найкращих професійно – технічних... 337
130 років! Книгочтіїв Мекка! 348
Студьонова Л. “Ой піду я до млина...” 102
Студьонова Л. Останній бій...200
Студьонова Л.В. Слідами Чернігівського підпілля 192
Студьонова Л. Слуга Феміди 53
Супронюк О. Кожного майстра... 421

Т

Таран Л. Любеч і Седнів 85
Тарасенко О., Болва Л. До історії закриття 527
Тарасов Ю. Продовжуючи славні... 32
Театр полковника Ширая 406
Тельцов В. Ширшають літературні... 451
Терещенко О., Клопот С. На порозі... 274
Тернистим шляхом до істини 36
Тетяна Дєдова: Польоти... 380
Тимошенко Т. Федір Лизогуб... 162
Тысячная Н. «Недалеко» – не значит... 254
Тищук Э. Чернігівський богатир... 38
Ткач М. Анюта 486
Ткач М. «Видання журналу...» 459
Ткач М. На зламі століть 487
Ткач М. Цікаві аналогії 214
Травінцева Г. Нове життя... 407
Травкіна О.І. Мазепина брама... 68
Травкіна О. Музейні колекції... 358
Тростянець 215

У, Ф, Х

У дзеркалі «Деснянки» 17
Удвох долати проблеми... 301
Українські князівни 118
Ульяницькая Л.С. Знакомая незнакомка 488
Устенко В. Дружба... 315
Устенко В. Під знаком поріднених міст 316
Устименко В.Є. Горнись до тебе, земле рідна! 86
Філоненко Ю. Людьми прославлена земля 28
Філософія етнокультури... 372
Філософські, соціально – психологічні, історичні... 87
Хілобоков П.М., Лапа М.М., Бурда І.А. Серця трьох...! 489
Ходак І. Данило Щербаківський... 422
Холодний Я. Літературний конкурс 425
Хоменко В. «Потенціал області...» 302
Хоча народжуваність і зростає 26
Худобець М. «Моя перша нагорода – за Чернігів» 193

Ц, Ч

- Цвєра І. Апеляційний суд... 322
Чепурний В. Нарікання ліні не виправдають! 88
Чепурний В. Останній волхв... 507
Чепурний В., Ясенчук О. Наша забута земля 184
Чернігів: в ювілейний рік... 294
Чернигов – Голлівуд? 408
Чернигов – город космический 239
Чернігів і чернігівці... 378
Чернігів Чорнобильський 155
Чернігівська державна обласна... 349
Чернігівська область 18
Чернігівські «рекорди» 27
Чернігівській області... 19
Чернігівці відзначилися... 295
Чернігівщина в цифрах 225
Чернігівщина 2006... 224
Чернігівщина на туристичному... 255
Чернігівщині – 75 20
Чернявський В.М. Душі моєї... 490
Чижова О. Багатонаціональна Чернігівщина 21
Чижова О. “Коровель – 2007”... 373
Чижова О. Міжнародна мова – музика 393
Читання – справа сімейна 350

Ш, Щ

- Шара Л. Чернігівське міське самоврядування... 157
Шара Л. Соціальний склад... 156
Шара Л. Чернігівське виборне... 338
Шарварок О. Голос Віталія Розстального... 52
Шаров І.Ф. Художники України 29
Швидкий В.П. Бродяжництво... 194
Шевчук В. Чернігівський поет... 452
Шевченко С. Ідіть у баню... 491
Шендеровський В. Видатний бібліограф... 48
Шендеровський В. Основоположник... 54
Шкоропад Д.О., Савон О.А. Прилуччина 89
Шматок З. Однієї матері сини... 382
Штанкіна І.В. Чернігівські кахлі... 423
Щербаківський В. Мемуари 171
Щербина А. Подвижник апостольської праці 166

Ю, Я

- Югов В. Чорне століття... 453
Юр'єв Б. Довженко знімав “Щорса”... 409
Юр'єв Б. Сповідь в'язня... 167
Юрій Захожий – Катренко 383
Юшин С.О., Повна С.В. Проблема узгодженості... 245
Як проголосувала Україна... 273
Яновський О. Вічний опозиціонер 42
Яновський О. Новий губернатор 303

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК (ПЕРСОНАЛІЇ)

Авдєєнко П.П. 187
Адаменко М.П. 492
Амвросій 521
Антоненко П. 88, 514
Астаф'єв О.Г. 76
Артеменко І.В. 137
Бальмени 171
Баран В. 164
Баран І. 493
Барановська О. 212
Барановський М. 3
Батюк О. 256
Батюк Я. 512
Бачинська О.А. 103, 121
Бельман С.Г. 1
Бережков М.М. 158
Березкина Е. 207, 209, 287
Беспалов О. 288
Бистревський Д. 257
Бих Я. 394
Білоцерківець Н. 505
Бовкун І.М. 191
Богунов С. 181
Богушевич Ф.К. 442
Бойко В.Г. 395
Бойко В.М. 71, 75
Бойко В.Ф. 30
Бойко Є.П. 195
Бойко О. 175
Бойко О.Д. 76
Боклаг В.А. 476
Болва Л. 527
Бондар В.В. 127
Борисенко В. 181
Борисова Т.С. 196
Борковський А.В. 123
Буденний В. 494
Будлянський М. 227
Бурда І.А. 489
Бурдученко І. 410
Варава Г.А. 197
Василій (Богоявленський) 177
Ващенко Г. 379
Висоцька О. 486
Вишневий Г.П. 429, 436
Віроцький В.Д. 122
Вовк В. 430

Вюрфель Р. 309
Гайдай Г. 89, 533
Галагани 407
Галака 176
Ге М. 31
Гирич І. 164
Гольцов В. 411
Гомон О.О. 32
Гончаренко М. 396
Горленко В.П. 432
Гранатович Л. 541
Графін М.В. 205
Грисюк О.М. 372
Грищенко П.В. 346, 349, 383, 532, 533, 534, 540, 543
Грінченко Б. 439
Грушевський М.С. 75
Губар О.І. 437
Гуменюк Б. 40
Гурбик А.О. 103,121
Гуцало Є. 448
Данилевська Н.456
Даниленко В. 181
Демченко Т.П. 74, 534
Дериземля А. 258
Десницький С.Ю. 33
Дєдов А. 380
Дєдов Б. 380
Дзюба С. 359, 495
Доброліж В. 34
Довженко О. 409
Дрозд О. 259
Дубровський В. 159
Дульцев О. 17
Дятлов В.О. 331
Євтушенко І.М. 529
Ємець В. 381
Єременко І. 397
Єрмоленко О. 440
Жегловський А.І. 81
Жовнер І. 243
Журба К.Т. 496
Забашта Л. 438
Забіяка І. 432
Заборовський Л. 382
Заєць Б.М. 35
Зайченко В.В. 530
Збарацький М. 2, 398
Зінченко Г. 497
Зотова Є. 107
Зуб П.Г. 498, 499
Ігор, кн. 115
Ізюмець О.П. 414

Кава В. 431
Кавалерідзе І.П. 36, 432
Каганова І.Я. 532, 533, 540, 543
Казновецкий П. 515
Кантур С. 65
Карета О.П. 2
Карнабед А. 358
Карпенко Ю.О. 205
Карпов Г.П. (Вишневий Г.) 436
Кашка В. 454, 500
Кезля В. 501
Кейкуатови 450
Кирдан Б.П. 415
Кирилюк В.М. 372
Кирпонос М.П. 187
Кичко І.І. 226
Клейнер І.М. 531
Клименко С.Я. 37
Климентовська Я. 425
Клопот С. 274, 306
Коваленко В. 91, 107
Коваленко – Маняк Л.Б. 179
Коваленко О.Б. 1, 76, 84, 532 – 534, 543
Коваленко С. 435
Коваль В. 424
Ковчун Н.Ф. 531
Козинець М.Я. 217
Кокін С. 181
Колесник К.І. 1
Кондович В.Ю. 87
Кондратьєв І.В. 331
Конечна О. 359
Кононученко О. 109, 118
Корінь Т. 38
Корнієнко О. 385
Коробка О. 260
Корольов С.П. 39
Костомаров М.І. 160, 161
Костюченко О. 418
Коцюбинський І. 440
Коцюбинські 453
Кошелівець І. 449
Кошляк В.М. 40
Кошмал В. 17
Кравчук Ф. 386
Кримов С. 502
Крисанов Ю. 451
Кулаковська І. 425, 503
Курас Г.М. 534
Куса Л.А. 528
Куценко П. 354, 359
Лаврик М. 298, 299

Лаєвський С.Л. 84
Лазаревські 142
Лапа М.М. 489
Ластивка П.П. 412
Латун П. 399
Левітас С. 118
Левітас Ф. 109, 118
Леп'явко С.А. 71
Леус В.Н. 239, 457
Лизогуб Ф.А. 162
Лизогуби 121, 162
Лисенко О. 192
Лисянський Ю. 41
Личковах В.А. 372, 380
Лукомський В.К. 135
Лук'яненко Л.Г. 42, 179
Любич О. 149,150
Мазепа І. 112, 117, 119, 126, 128, 452
Мазепа М. 417
Максак Г.А. 8
Максим (Рильський) 346
Малиневська В.М. 372
Маринчик С. 455, 504
Марія Чернігівська, кн. 108, 118
Маркович О. 163
Мартиненко Н. 385
Машовець П.Л. 187
Мащенко С. 359, 372
Мазенцев Ю.Б. 43
Мирон І. 212
Михайленко В. 319, 529
Михайло Чернігівський, кн. 108
Мігачева Г.І. 224, 225
Міцонубу Такая 393
Многогрішний Д. 121
Могилянський М. 165
Модзалевський В.Л. 135, 164
Молодчий О.Г. 198
Морачевський П.С. 166
Мордовцев Д.Л. (Мордовець) 447
Морозов А.Г. 114
Москаленки 39
Мудрицька В.Г. 543
Мурашко О.О. 44
Мусій О. 332
Муха Е. 265
Назаренко Г.О. 194
Наріжний В.Т. 433
Народенко С. 270
Нарочницький А.Л. 45
Небаба М. 121
Ненаженко С. 473

Нефелін В. 506
Нємченко В. 208
Ніс С.Д. 167
Олесь О. 432
Орновський І. 452
Осадча Т.Г. 339
Отрюх Л. 413
Павленко С. 119, 242
Павлусенко М.Ф. 46
Павлюченко І. 520
Пеканов О. 261
Пекур Т. 294
Петрашенко В.К. 94
Петрик З.П. 535
Піщенко М. 416
Повна С.В. 245
Погрїбний А. 434
Половець В.М. 192, 532
Полторацький М.Ф. 47
Полуботок П. 121
Поляк С. 387
Пономаренко Л. 435
Пономарьов С.І. 48
Попудренко М.М. 199, 200
Порецький П.С. 49
Присянік І. 507
Проценко А.Ф. 50
Расторгуєв П.А. 51
Реброва Н. 352
Реп'ях С.П. 461, 477, 481, 482
Рижаєва О.П. 537
Роговець Л. 400
Розстальний В. 52
Романенко О. 254
Романова Н.А. 277, 278, 282, 283, 285
Ротач П.П. 427, 445
Руденко Р.А. 53
Руденко С.Г. 187
Рудницька А. 377
Русов О.О. 101
Савенок В. 459
Саква А. 281
Самойленко Г.В. 73
Самойлович Д. 54
Сапон В. 107
Свистун К.Й. 224, 225
Севастіан (Возняк) 517
Сергєєв О. 444
Синельник О. 388
Ситий І. 119
Скрипка А. 243
Слав'ятинський М.А. 508

Смаль І. 3,4
Смолій В.А. 103, 121, 178
Смолічев П.І. 543
Сокол А. 359
Соколов О. 289, 295
Сомко Н. 55
Сонник Є.Г. 155
Стасенко І.О. 137
Сталин І.В. 201
Степанюк Б. 428
Стронін О.І. 57
Студьонова Л.В. 532, 533, 536, 540
Ступак В.Ф. 2
Сукач М. 401
Тарасенко О. 177, 523
Тандура В.М. 189
Тарновський В. 168
Тарновський Г. 132
Тичина П.Г. 182
Тищенко М. 17
Ткач Мик. 456
Ткач Мих. 359, 509, 540
Ткаченко Н. 456
Толстоухов А.В. 29
Туманський Ф.Й. 169
Турківський М. 510
Ульяновський В. 171
Федоров О.Ф. 187, 191
Федорченко А.А. 81
Феодулія Чернігівська, кн. 118
Феофілова Л.В. 339, 343, 529
Філоненко І. 78 – 80
Філоненко Ю. 518
Фурси 39
Хижняков В.М. 170
Холодний М. 511
Хоменко В. 296, 299, 303
Черненко О.Є. 543
Черномирдін В. 314
Чорна Л.С. 372
Чорний О.О. 372
Честахівський Г. 446
Шварцнеггер 261
Швидченко В. 389
Шевченко І. 456
Шевченко С. 443
Шевченко Т.Г. 65, 371, 446, 450
Шелест О. 262
Шептицький А. 408
Шеремет С. 221
Шило П.І. 201
Ширай Д. 406

Шкурко І. 283
Шульга В. 135
Шумейко В. 263
Шуст М.Н. 512
Шухевич Р. 202
Щербаківський В.М. 171
Щербаківський Д. 422
Щербонос В. 513
Щирский И. 390
Юхновський І. 175
Ющенко В.А. 1, 19
Ющенко К. 308
Якубенко Л. 360
Ян – Казимир 124
Яновський О.А. 75
Янчук О. 408
Ясенчук О. 184
Ячменіхін К.М. 331

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Австралія 429, 436
Австрія 400
Афганістан 145
Батурин 64, 90, 93, 96, 103, 116, 122, 125, 128, 129, 247, 351
Бахмач 186, 430, 454, 471
с.Бігач Менського р-ну 450
Білорусь 75, 442
с. Блестова Менського р-ну 38
с. Бобрик Ніжин. р-ну 201
м. Бобровиця 260
Борзна 44, 129, 182
Брянськ 399
Брянська обл. 339, 343
Брянщина 481
Габрово (Болгарія) 307
Глухів 129
с. Голінка Бахмац. р-ну 476
Гомель 183
Гомельська обл. 339, 343
Гомельщина 481
Гонолулу (США) 37
Городня 186
Городнянський р-н 182
с. Грабів Ічнян. р-ну 443
Грем'яцький р-н Чернігів. обл. 186
Далекий Схід 140
р. Десна 208, 214
с. Дідівці Прилуц.р-ну 160, 161
с. Довжик Чернігів.р-ну 381
с. Дубовий Гай Прилуц. р-ну 500
Європа 306, 317, 420
с. Жовідь Щорського р-ну 49

Жодино (Білорусь) 316
с. Жукля Корюків. р-ну 86
с. Займище Талалаїв. р-ну 429, 436
с. Зеленівка Бахмац. р-ну 489
Іваницький р-н 186
с.Іванівка Чернігів. р-ну 54
с.Іванківці Срібнян. р-ну 435
Іспанія 400
Італія 400
Ічня 389, 416, 455, 470
х. Калениківщина (тепер у складі с. Слобідка) Талалаїв. р-ну 445
Канада 34
с. Канівщина Прилуц.р-ну 428
с-ще Качанівка 132, 371
Київ 7, 98, 252, 406, 417
Київський полк 129
м. Клинці Суразького пов. Чернігів. губ. 144
Козелець 14, 103, 129
Конотоп Чернігів. губ. (тепер Сумської обл.) 48, 55
Короп 259
Коропський р-н 205, 525
Корюківка 104
с. Кропивне Ніжин. р-ну 30
с. Красне Батурин. (нині Бахмац.) р-ну 194
с. Красний Колядин Талалаїв. р-ну 489
Кролевецький повіт Чернігів. губ. 527
Крути Ніжин. р-ну 172, 175, 311
с-ще Куликівка 195
с. Куликівка Топчийвського р-ну (нині Городнян. р-ну) 186
с. Курінь Бахмац. р-ну 467, 507
Курська губ. 57
с. Кучинівка Щорського р-ну 137
с-ще Ладан Прилуц. р-ну 40
с. Линовиця Прилуц. р-ну 171
с. Лісові Хутори Носів. р-ну 53
с-ще Любеч Ріпкин. р-ну 56, 58, 85
с. Макарівка Бобровиц. р-ну 32
с. Мала Кошелівка Ніжин. р-ну 463
с. Малинівка Чернігів. р-ну 475
с. Матіївка Бахмац. р-ну 505
Мглин 103
Мглинський пов. Чернігів. губ. 169
Меммінген (Німеччина) 312, 315
Мена 103
Менський р-н 186
с. Миколаївка на Чернігівщині 59
Митиці (Росія) 316
Молдова 46
Москва 66
с. Мочалище Бобровиц. р-ну 434
Нідерланди 400
Ніжин 14, 18, 33, 34, 39, 48, 50, 76, 78, 103, 129, 141, 158, 171, 178, 182, 186, 355, 391,

415, 448, 541
Ніжинщина 541
Ніжинський полк 129, 130
Німеччина 392, 400
Новгород-Сіверський 80, 103
Новгород-Сіверський пов. Чернігів. губ. 169
Новгород-Сіверський р-н 186
Носівка 129
с. Олександрівка Корюків. р-ну 382
Олишівський р-н 186
Остер 103, 186, 506
хут. Павлусенковий кол. Тупичів.р-ну (тепер Городнян. р-ну) 46
Паневежис (Литва) 316
с. Пилипча Ріпкин. р-ну 176
с. Піски Бобровиц. р-ну 182
Плоцьк (Польща) 316
Поволжя 182
с. Поділ Срібнян. р-ну 35, 431
Полтавщина 139
Прилуки 14, 65, 80, 103, 171, 438
Прилуцький полк 129, 130
Прилуччина 89
с. Припутні Ічнян. р-ну 512
с-ще Прогрес Козелец. р-ну 324
с. Рейментарівка Корюків. р-ну 52
Ріпки 81
Ріпкинський р-н 186
Ріпкинщина 467
с. Рогізки Щорського р-ну 137
с.Рудня Сосниц.р-ну 253
с. Ряшки Прилуц. пов. 57
Седнів 67, 74, 85, 105
р. Сейм 97, 128
Семенівка 414
с. Сеньківка Городнян. р-ну 313
с. Сильченкове Талалаїв. р-ну 36
Сіверщина 111, 124
Сквирський пов. Київ губ.171
с. Слобідка Талалаїв. р-ну 427
Сосниця 14, 47, 490
с. Спиридонова Буда 406
с. Стародуб Чернігів.губ.(тепер Брянська обл. РФ) 51, 103
Стародубський пов. Чернігів. губ. 169
Стародубський полк 129
Стародубщина 184
с. Старосілля Городнян.р-ну 37
Стокгольм (Швеція) 283
Страсбург (Франція) 285
р. Стрижень 213
Суми 46
США 55, 159, 446
Талалаївщина 432

с. Терешиха Бахмац. р-ну 489
Томська обл. (Росія) 193
Тростянець 215
Тупичівський р-н 186
р. Удай 211
Україна 6, 9 – 12, 22, 24, 71, 136, 144, 179, 194, 201, 251, 259, 263, 273, 318, 322, 323, 356, 363, 372, 406, 407, 422, 446, 449, 542
Харків 55
с. Хрипівка Городнян.р-ну 42, 179
Чемер Козелец.р-ну 94
Чернігів 14, 18, 44, 45, 60, 63, 68, 72, 77, 83, 91, 92, 98, 103, 110, 120, 129, 142, 153 – 157, 159, 164, 179, 190, 193, 198, 207, 213, 228, 231, 252, 257, 261, 292 – 295, 304, 307 – 309, 312, 314 – 316, 318, 321, 323, 325, 326, 329, 334, 344, 357, 365 – 367, 370, 377, 381, 384, 390, 393, 394, 396, 401, 403, 405, 408 – 410, 415, 418, 419, 439, 448, 451, 457, 463, 475, 476, 485, 493, 496 – 498, 502, 503, 506, 508, 519, 522
Чернігівська губ. 133, 135, 136, 146 – 148, 151, 152, 174, 184
Чернігівська область 1, 2, 8 – 12, 23, 26, 99, 143, 180, 183, 186, 189, 194, 204, 207, 222, 223, 226, 237, 240, 242, 244, 245, 265, 272, 275, 322, 327, 330, 332, 337, 339, 343, 354, 375, 521, 536, 539
Чернігів. пов. 169
Чернігівський полк 129, 130
Чернігівський район 189
Чернігівщина 3, 4, 6, 15, 17, 19 – 22, 24, 28, 31, 62, 73, 87, 95, 100, 102, 108, 113, 119, 121, 127, 139, 164, 173, 179, 185, 187, 188, 191, 209, 210, 215-221, 224, 225, 230, 236, 246, 247, 249, 250, 254 – 256, 264, 266, 270, 273, 274, 276, 280, 300, 303, 305, 306, 313, 317, 320, 335, 336, 340, 345, 355, 359, 362, 364, 367, 372, 374, 417, 422, 441, 446, 481, 482, 517, 518, 526, 537, 542
Чернігово – Сіверщина 71, 327
Чикаго (США) 38
Чорнобиль 343
с. Шабалинів Короп. р-ну 197
Шанхай (Китай) 262
Швейцарія 400
с. Шестовиця Чернігів. р-ну 166, 283, 373
Щорс 66, 196, 483
Щорсівщина 528, 538
Щорський р-н 189
Японія 393
с.Ярошівка (нині Українське) Талалаїв. р-ну 437